

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0157

Jak zajistit udržitelnou budoucnost odvětví živočišné výroby v EU s ohledem na potřebu zajistit potravinové zabezpečení a odolnost zemědělců a na výzvy, které představují nemoci zvířat

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 30. dubna 2026 o tom, jak zajistit udržitelnou budoucnost odvětví živočišné výroby v EU s ohledem na potřebu zajistit potravinové zabezpečení a odolnost zemědělců a na výzvy, které představují nemoci zvířat (2025/2053(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 38 a 39 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), kterými se stanoví společná zemědělská politika (SZP) a její cíle,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2115 ze dne 2. prosince 2021, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP) a financovány Evropským zemědělským záručním fondem (EZZF) a Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova (EZFRV), a kterým se zrušují nařízení (EU) č. 1305/2013 a (EU) č. 1307/2013¹,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2116 ze dne 2. prosince 2021 o financování, řízení a monitorování společné zemědělské politiky a zrušení nařízení (EU) č. 1306/2013²,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2117 ze dne 2. prosince 2021, kterým se mění nařízení (EU) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty, nařízení (EU) č. 1151/2012 o režimech

¹ Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>.

² Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 187, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj>.

jakosti zemědělských produktů a potravin, nařízení (EU) č. 251/2014 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení aromatizovaných vinných výrobků a nařízení (EU) č. 228/2013, kterým se stanoví zvláštní opatření v oblasti zemědělství ve prospěch nejvzdálenějších regionů Unie³,

- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1468 ze dne 14. května 2024, kterým se mění nařízení (EU) 2021/2115 a (EU) 2021/2116, pokud jde o standardy dobrého zemědělského a environmentálního stavu, schémata pro klima, životní prostředí a dobré životní podmínky zvířat, změnu strategických plánů SZP, přezkum strategických plánů SZP a osvobození od kontrol a sankcí⁴,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3012 ze dne 27. listopadu 2024, kterým se zřizuje rámec Unie pro certifikaci trvalého pohlcování uhlíku, uhlíkového zemědělství a ukládání uhlíku do produktů⁵,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 19. února 2025 s názvem „Vize pro zemědělství a potravinu – Společné utváření atraktivního zemědělského a potravinářského odvětví EU pro budoucí generace“ (COM(2025)0075),
- s ohledem na závěrečnou zprávu o strategickém dialogu o budoucnosti zemědělství EU s názvem „Společná perspektiva zemědělství a potravinářství v Evropě“ zveřejněnou dne 4. září 2024⁶,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/429 ze dne 9. března 2016 o nákazách zvířat a o změně a zrušení některých aktů v oblasti zdraví zvířat („právní rámec pro zdraví zvířat“)⁷,
- s ohledem na prováděcí nařízení Komise (EU) 2020/2002 ze dne 7. prosince 2020, kterým se stanoví pravidla pro uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/429, pokud jde o hlášení nákaz uvedených na seznamu a podávání zpráv o nich v rámci Unie,

³ Úř. věst. L 435, 6.12.2021, s. 262, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2117/oj>.

⁴ Úř. věst. L, 2024/1468, 24.5.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1468/oj>.

⁵ Úř. věst. L, 2024/3012, 6.12.2024, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3012/oj>.

⁶ Strategický dialog o budoucnosti zemědělství v EU,
https://agriculture.ec.europa.eu/document/download/171329ff-0f50-4fa5-946f-aea11032172e_en?filename=strategic-dialogue-report-2024_en.pdf.

⁷ Úř. věst. L 84, 31.3.2016, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj>.

formáty a postupy pro předkládání programů dozoru v rámci Unie a eradikačních programů a podávání zpráv o nich a pro žádost o uznání statusu území prostého nákazy a o počítačový informační systém⁸,

- s ohledem na nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2020/689 ze dne 17. prosince 2019, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/429, pokud jde o pravidla pro dozor, eradikační programy a status území prostého nákazy pro některé nákazy uvedené na seznamu a nově se objevující nákazy⁹,
- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009 ze dne 21. října 2009 o hygienických pravidlech pro vedlejší produkty živočišného původu a získané produkty, které nejsou určeny k lidské spotřebě, a o zrušení nařízení (ES) č. 1774/2002 (nařízení o vedlejších produktech živočišného původu)¹⁰,
- s ohledem na směrnici Evropského Parlamentu a Rady 2003/99/ES ze dne 17. listopadu 2003 o sledování zoonóz a jejich původců, o změně rozhodnutí Rady 90/424/EHS a o zrušení směrnice Rady 92/117/EHS¹¹,
- s ohledem na nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2020/687 ze dne 17. prosince 2019, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/429, pokud jde o pravidla pro prevenci a tlumení určitých nákaz uvedených na seznamu¹²,
- s ohledem na směrnici Rady 98/58/ES ze dne 20. července 1998 o ochraně zvířat chovaných pro hospodářské účely¹³, na nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činnostech a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES, na nařízení (ES) č. 1255/97¹⁴ a nařízení

⁸ Úř. věst. L 412, 8.12.2020, s. 1, ELI:
http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/2002/oj.

⁹ Úř. věst. L 174, 3.6.2020, s. 211, ELI:
http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/689/oj.

¹⁰ Úř. věst. L 300, 14.11.2009, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1069/oj>.

¹¹ Úř. věst. L 325, 12.12.2003, s. 31, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/2003/99/oj>.

¹² Úř. věst. L 174, 3.6.2020, s. 64, ELI:
http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/687/oj.

¹³ Úř. věst. L 221, 8.8.1998, s. 23, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/1998/58/oj>.

¹⁴ Úř. věst. L 3, 5.1.2005, s. 1, ELI:
<http://data.europa.eu/eli/reg/2005/1/oj>.

Rady (ES) č. 1099/2009 ze dne 24. září 2009 o ochraně zvířat při usmrcování¹⁵,

- s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/6 ze dne 11. prosince 2018 o veterinárních léčivých přípravcích a o zrušení směrnice 2001/82/ES¹⁶,
- s ohledem na doporučení Rady ze dne 13. června 2023 o posílení opatření EU pro boj proti antimikrobiální rezistenci v rámci přístupu „jedno zdraví“ (2023/C 220/01)¹⁷,
- s ohledem na prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2020/1729 ze dne 17. listopadu 2020 o sledování a hlášení antimikrobiální rezistence zoonotických a komenzálních bakterií a o zrušení prováděcího rozhodnutí 2013/652/EU¹⁸,
- s ohledem na oznámení Komise nazvané „Pokyny pro uvážlivé používání antimikrobiálních látek ve veterinárním lékařství“ (2015/C 299/04)¹⁹, které bylo zveřejněno dne 11. září 2015,
- s ohledem na doporučení belgického předsednictví Rady EU v návaznosti na ministerskou konferenci o nákazách zvířat pořádanou dne 24. ledna 2024, v nichž se uvádí, že biologická bezpečnost a očkování by se měly stát pilíři alternativních strategií k hromadným porážkám při řešení infekčních epidemií v zemědělských podnicích,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 15. listopadu 2011 o akčním plánu proti rostoucím hrozbám antimikrobiální rezistence (COM(2011)0748),
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činností a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/ES a nařízení (ES) č. 1255/97,
- s ohledem na své usnesení ze dne 19. října 2023 o generační obměně v zemědělských podnicích budoucnosti v EU²⁰,

¹⁵ Úř. věst. L 303, 18.11.2009, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/1099/oj>.

¹⁶ Úř. věst. L 4, 7.1.2019, s. 43, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/6/oj>.

¹⁷ Úř. věst. C 220, 22.6.2023, s. 1.

¹⁸ Úř. věst. L 387, 19.11.2020, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1729/oj.

¹⁹ Úř. věst. C 299, 11.9.2015, s. 7.

²⁰ Úř. věst. C, C/2024/2658, 29.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2658/oj>.

- s ohledem na své usnesení ze dne 14. června 2023 o zajištění potravinového zabezpečení a dlouhodobé odolnosti zemědělství v EU²¹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 13. prosince 2022 na téma „dlouhodobá vize pro venkovské oblasti EU – na cestě k posílenému, propojenému, odolnému a prosperujícímu venkovu do roku 2040“²²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. listopadu 2022 o ochraně chovu hospodářských zvířat a velkých šelem v Evropě²³,
- s ohledem na své usnesení ze dne 16. února 2022 o prováděcí zprávě týkající se dobrých životních podmínek hospodářských zvířat v chovech²⁴,
- s ohledem na své doporučení Radě a Komisi ze dne 20. ledna 2022 v návaznosti na vyšetřování údajného porušení práva Unie a nesprávného úředního postupu při jeho uplatňování v souvislosti s ochranou zvířat během přepravy v rámci Unie i mimo ni²⁵,
- s ohledem na závěrečnou zprávu parlamentního vyšetřovacího výboru pro ochranu zvířat během přepravy ze dne 14. prosince 2021, která se týká vyšetřování údajného porušení a nesprávného úředního postupu při uplatňování právních předpisů Unie v souvislosti s ochranou zvířat během přepravy v rámci Unie i mimo ni,
- s ohledem na své usnesení ze dne 10. února 2021 o novém akčním plánu pro oběhové hospodářství²⁶,
- s ohledem na své usnesení ze dne 19. října 2023 nazvané „Evropská strategie v oblasti bílkovin“²⁷,
- s ohledem na normy Světové organizace pro zdraví zvířat stanovené v Kodexu zdraví suchozemských živočichů,
- s ohledem na zprávu Organizace pro výživu a zemědělství (FAO) z roku 2023 s názvem „Contribution of Terrestrial animal source food to healthy diets for improved nutrition and health outcomes – An evidence and policy overview on the state of knowledge and gaps“ (Přínos potravin ze suchozemských živočichů ke zdravému stravování

²¹ Úř. věst. C, C/2024/483, 23.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/483/oj>.

²² Úř. věst. C 177, 17.5.2023, s. 35.

²³ Úř. věst. C 167, 11.5.2023, s. 77.

²⁴ Úř. věst. C 342, 6.9.2022, s. 45.

²⁵ Úř. věst. C 336, 2.9.2022, s. 20.

²⁶ Úř. věst. C 465, 17.11.2021, s. 11.

²⁷ Úř. věst. C, C/2024/2657, 29.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/2657/oj>.

v zájmu zlepšení výživy a zdravotních výsledků – důkazy a přehled aktuálních poznatků a nedostatků politiky),

- s ohledem na usnesení č. 29 Světové organizace pro zdraví zvířat s názvem „Veterinární očkovací látky a očkování: od vědy k činům – úvahy o změně“, které bylo přijato v květnu 2025,
 - s ohledem na informační zprávu Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV) nazvanou „Přínosy extenzivního chovu hospodářských zvířat a organických hnojiv v kontextu Zelené dohody pro Evropu“ přijatou dne 8. prosince 2021,
 - s ohledem na článek 55 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova (A10-0088/2026),
- A. vzhledem k tomu, že odvětví živočišné výroby je již dlouho základním pilířem zemědělství EU, zejména ve venkovských oblastech, a významně a jedinečně přispívá k podstatné části hospodářství EU; vzhledem k tomu, že hodnota živočišné výroby a jejích produktů činila v roce 2023 214,3 miliardy EUR, což představuje 40 % celkové zemědělské produkce EU v daném roce, a vzhledem k tomu, že ziskovost a udržitelnost rostlinné výroby závisí na odolné živočišné výrobě;
- B. vzhledem k tomu, že hodnotový řetězec živočišné výroby je dlouhý a složitý, zahrnuje mnoho subjektů od odvětví zabývajících se šlechtitelstvím, krmivy a zdravím zvířat až po zemědělce a zpracovatelský průmysl spojený s živočišnou výrobou (zpracování mléka a masa, krmiva, vedlejší produkty živočišného původu) a má v EU klíčový význam z hlediska inovací, obratu a zaměstnanosti;
- C. vzhledem k tomu, že příjmy zemědělců lze zajistit na základě spravedlivých cen živočišných výrobků a regionálních hodnotových řetězců; vzhledem k tomu, že do zemědělského hodnotového řetězce živočišné výroby je zapojena široká škála aktérů, od odvětví před sklizní, jako je odvětví šlechtění, krmiv a zdraví zvířat, přes zemědělce až po posklizňová potravinářská odvětví, a že tento řetězec je vzhledem k neustálému zapojení člověka do procesu produkce klíčovým hodnotovým řetězcem v EU z hlediska obratu a zaměstnanosti a významně přispívá k potravinovému zabezpečení EU a k její suverenitě a autonomii v produkci bílkovin;
- D. vzhledem k tomu, že místní struktura jatek může významně přispět k regionální přidané hodnotě, zkrátit dodavatelské řetězce a snížit emise vznikající při přepravě masných výrobků, neboť regionální jatka mohou lépe splňovat specifické požadavky trhu jednotlivých regionů a podporovat produkci založenou na poptávce;
- E. vzhledem k tomu, že chov hospodářských zvířat má zásadní význam

pro mnoho evropských regionů, z nichž většině hrozí úbytek obyvatelstva; vzhledem k tomu, že 58 % evropských zemědělských podniků chová zvířata; vzhledem k tomu, že smíšené a specializované zemědělské podniky s chovem hospodářských zvířat představují 40,9 % evropských zemědělských podniků a že evropské zemědělské podniky s chovem hospodářských zvířat zaměstnávají přibližně čtyři miliony lidí (pobírajících mzdu a odměňovaných jinou formou); vzhledem k tomu, že za posledních 20 let přišla EU o 37 % svých zemědělců a příjmy zemědělců klesly o 12 % na hektar;

- F. vzhledem k tomu, že v mnohých regionech EU, jako jsou horské, vnitrozemské a venkovské oblasti, a v několika nejvzdálenějších regionech je živočišná výroba jedinou životaschopnou hospodářskou činností a že tato výroba hraje klíčovou úlohu z hlediska zachování obyvatelstva a biologické rozmanitosti, ochrany tradiční krajiny a podpory další hospodářské činnosti v daném místě; vzhledem k tomu, že finanční přiděly v rámci programu speciálně zaměřeném na odlehlost a ostrovní charakter (POSEI) musí být upravovány tak, aby zohlednily znehodnocení způsobené inflací, a plnily tak svou úlohu spočívající v podpoře zemědělců a chovatelů v nejvzdálenějších regionech;
- G. vzhledem k tomu, že celé odvětví živočišné výroby je přínosem pro klima a životní prostředí, protože pomáhá ukládat uhlík, reguluje vodní toky a zlepšuje kvalitu vody, chrání biologickou rozmanitost, předchází lesním požárům, udržuje obyvatelstvo ve venkovských oblastech a zachovává rozmanitou a otevřenou krajinu, zejména ve znevýhodněných a horských oblastech;
- H. vzhledem k tomu, že monogastrické živočišné druhy, jako jsou prasata a drůbež, produkují díky účinné konverzi krmiva méně emisí skleníkových plynů a mimoto mohou přispět k oběhovosti, jelikož v jejich krmivech se používají produkty z odpadového toku, zatímco hnojivo, které produkují, slouží jako přírodní hnojivo pro rostlinnou výrobu; vzhledem k tomu, že pro celosvětovou produkci a její udržitelnost má zásadní význam klimatická účinnost několika evropských modelů živočišné výroby z hlediska genetiky, technologií, inovací a znalostí;
- I. vzhledem k tomu, že EU je druhým největším producentem masa na světě, a to hned po Číně, ovšem před Spojenými státy americkými, a že systémy živočišné výroby v EU významně přispívají k hospodářství, obchodu a souvisejícím pracovním místům v EU a dodržují nejprísnejší světové normy platné pro životní podmínky zvířat, účinnost a udržitelnost;
- J. vzhledem k tomu, že na mase produkovaném v EU se významně podílí vepřové a drůbeží maso, což je klíčové z hlediska zajišťování potravin, nabídky cenově dostupných produktů evropským spotřebitelům a zajišťování živobytí mnoha zemědělců; vzhledem

k tomu, že nejvýznamnějšího zlepšení v oblasti udržitelnosti se dosáhne zvýšením udržitelnosti konvenčních systémů, což bude přínosné pro širokou spotřebitelskou základnu, včetně spotřebitelů s nižšími příjmy, a zajistí se tak, aby živočišné bílkoviny byly i nadále cenově dostupné a přístupné pro všechny občany EU;

- K. vzhledem k tomu, že v roce 2023 se v EU chovalo 133 milionů prasat, 74 milionů kusů skotu, 58 milionů ovcí, 11 milionů koz a odhadem 1,63 miliardy kusů drůbeže;
- L. vzhledem k tomu, že v roce 2023 se v EU vyprodukovalo 40,7 milionu tun masa, včetně vepřového (50 %), drůbežího (32 %), hovězího (15 %) a skopového a kozího masa (1 %);
- M. vzhledem k tomu, že EU je největším světovým producentem kravského mléka, který se na celosvětové produkci mléka podílí více než 20 %, a zaujímá přední postavení v mezinárodním obchodu s mlékem a mléčnými výrobky, neboť se více než 30 % podílí na celosvětovém vývozu mléka a mléčných výrobků;
- N. vzhledem k tomu, že čistý vývoz živočišných produktů z EU se od roku 2000 zvýšil více než trojnásobně a v roce 2024 dosáhl 37,8 miliardy EUR (bez zahrnutí obchodních výměn uvnitř EU), a to na pozadí vývoje, kdy se podle nejnovějších scénářů FAO očekává, že celosvětová poptávka po mase, mléčných výrobcích a vejcích vzroste do roku 2050 o 25 až 50 %²⁸;
- O. vzhledem k tomu, že v roce 2023 dovezla EU téměř 900 000 tun drůbežího masa, více než 340 000 tun hovězího masa a přibližně 150 000 tun skopového masa;
- P. vzhledem k tomu, že produkty živočišného původu se zeměpisným označením tvoří téměř 20 % všech zeměpisných označení EU a představují významnou přidanou hodnotu pro hospodářství venkova, v čemž se odráží nejen jejich hospodářský význam, ale také kulturní hodnota potravinového dědictví EU;
- Q. vzhledem k tomu, že klíčovým rysem živočišné výroby v EU je necenová konkurenceschopnost, včetně přísných norem bezpečnosti, sledovatelnosti a kvality výrobků, která ovšem s sebou nese vyšší výrobní náklady a ceny výrobků ve srovnání s obchodními partnery EU; vzhledem k tomu, že zachovávání těchto přísných norem EU týkajících se životního prostředí, bezpečnosti potravin a dobrých životních podmínek zvířat má dopad na mezinárodní konkurenceschopnost živočišné výroby v EU a je proto nutné, aby se jim v rámci vyjednávání a uzavírání obchodních dohod věnovala

²⁸ FAO, „The future of food and agriculture – Alternative pathways to 2050“ (Budoucnost potravin a zemědělství – alternativní cesty do roku 2050), <https://www.fao.org/global-perspectives-studies/resources/detail/en/c/1157074/>.

zvláštní pozornost;

- R. vzhledem k tomu, že chovatelé hospodářských zvířat se potýkají s legislativní zátěží a s náklady na dodržování předpisů a že neustálé legislativní změny vedou při realizaci nákladných investic k nejistotě; vzhledem k tomu, že stabilní legislativní rámec je pro evropské zemědělce nezbytnou zárukou v situacích, kdy se snaží plánovat a udržet a zvyšovat svůj výrobní potenciál;
- S. vzhledem k tomu, že politika propagace zemědělství EU hraje klíčovou roli při zviditelňování a zvyšování konkurenceschopnosti kvalitních evropských zemědělsko-potravinářských výrobků, včetně živočišných produktů, a to jak na vnitřním, tak i na mezinárodním trhu; vzhledem k tomu, že tato politika a vývoz na klíčové trhy, které podporuje, jsou důležitými faktory, jež mohou zvýšit příjmy zemědělců a poskytnout jim možnost dále investovat do modernizace jejich zemědělských podniků;
- T. vzhledem k tomu, že počet hospodářských zvířat, velikost zemědělských podniků a stád, míra odvětvové specializace, intenzita výroby měřená počtem dobytčích jednotek na hektar a podíl travních porostů na obhospodařované zemědělské půdě se v jednotlivých členských státech i v jednotlivých regionech v rámci členských států značně liší;
- U. vzhledem k tomu, že živočišná výroba, zejména v malých a středních zemědělských podnicích, čelí v současné době řadě ekonomických, environmentálních a sociálních problémů;
- V. vzhledem k tomu, že počet hospodářských zvířat v posledním desetiletí klesl, přičemž statistiky Eurostatu týkající se období 2014 až 2024 ukazují pokles o 8,1 % u prasat, o 8,7 % u skotu, zejména v posledních čtyřech letech, o 9,4 % u ovcí a o 16,3 % u koz; vzhledem k tomu, že jedinou výjimkou je odvětví drůbežářství, v němž se počet kusů zvířat zvýšil;
- W. vzhledem k tomu, že Komise ve své vizi pro zemědělství a potraviny zdůrazňuje, že živočišná výroba potřebuje dlouhodobou vizi, a zahájila pracovní postupy soustřeďující se na hospodářská zvířata, které zkoumají možné politiky, jež by zajistily konkurenceschopnou a udržitelnou živočišnou výrobu v EU;
- X. vzhledem k tomu, že pokud konzumace živočišných produktů odpovídá pokynům Světové zdravotnické organizace, pak tyto produkty přispívají k vyvážené a výživné stravě, neboť poskytují stabilní zdroj základních živin, jako jsou vysoce kvalitní bílkoviny, vitaminy a minerály;
- Y. vzhledem k tomu, že v příštích 30 letech se očekává nárůst celosvětové spotřeby živočišných bílkovin, což v kombinaci s nárůstem světové populace povede k výraznému zvýšení poptávky;

vzhledem k tomu, že živočišná výroba v EU, která je základním zdrojem vysoce kvalitních a místně produkováných bílkovin, by měla být uznána jako strategický pilíř posilující nezávislost EU v produkci bílkovin a přispívající k hospodářské odolnosti, strategické autonomii a sociální odpovědnosti;

- Z. vzhledem k tomu, že je nezbytné, aby si EU, která patří k nejefektivnějším producentům živočišných bílkovin z hlediska emisí skleníkových plynů, zachovala schopnost produkovat živočišné bílkoviny udržitelným způsobem, protože pokles domácí produkce nebo přesun výroby do regionů s méně efektivními systémy by pravděpodobně vedl k vyšším celosvětovým emisím skleníkových plynů;
- AA. vzhledem k tomu, že podle Komise je EU soběstačná pouze ze 75 %, pokud jde o zdroje hrubého proteinu, a je i nadále závislá na dovozu rostlinných bílkovin, kterým pokrývá více než 70 % své potřeby těchto bílkovin, jako je sójová moučka a další produkty z olejnatých semen, což evropské zemědělské odvětví vystavuje faktorům způsobujícím značnou zranitelnost, včetně geopolitické nestability, obchodních omezení a narušení dodavatelského řetězce;
- AB. vzhledem k tomu, že počet chovatelů hospodářských zvířat v EU rychle klesá v důsledku hospodářských potíží souvisejících zejména s omezenou ziskovostí, v důsledku nedostatečné atraktivity odvětví, problémů spojených s šířením nemocí přenášených vektory a jiných onemocnění zvířat a nedostatečné generační obměny; vzhledem k tomu, že EU čelí zásadnímu nedostatku veterinárních lékařů, kteří se specializují na hospodářská zvířata; vzhledem k tomu, že skutečnost, že zemědělci opouštějí živočišnou výrobu, rovněž často souvisí s koncentrací této výroby ve velkých zemědělských podnicích a s tlakem ze strany sousedů nepůsobících v zemědělství, k čemuž patří i protesty proti „nepříjemnostem“, jež s sebou nese živočišná a zemědělská výroba, jako je zápach, hluk a prach;
- AC. vzhledem k tomu, že v této souvislosti je nezbytné zvýšit atraktivitu tohoto odvětví podporou příjmů, zeštíhlenou byrokracií, cílenými pobídkami a lepšími životními podmínkami na venkově, a zajistit tak, aby chov hospodářských zvířat byl životaschopný a pomáhal zaručit územní soudržnost EU;
- AD. vzhledem k tomu, že jednou z hlavních výzev, kterým evropská živočišná výroba čelí, je nedostatečné začlenění mladých lidí a nových zemědělců a nedostatek pracovních sil; vzhledem k tomu, že je tedy nezbytné usnadnit zakládání a přebírání zemědělských podniků nabídkou cílené podpory při zahajování činnosti a zároveň bojovat proti nadměrnému zadlužení chovatelů hospodářských zvířat; vzhledem k tomu, že příjmy v zemědělství nestačí k přilákání kvalifikované pracovní síly do tohoto odvětví;

- AE. vzhledem k tomu, že v odvětví živočišné výroby v EU pracuje nyní více žen než kdykoli v minulosti a že jejich aktivní zapojení by se mělo podporovat a prosazovat a jejich přínos by se měl více oceňovat;
- AF. vzhledem k tomu, že zemědělsko-potravinářská družstva jsou podniky, které zakládají chovatelé hospodářských zvířat, jež se rozhodli spojit síly za účelem společného uvádění svých produktů na trh, které společně investují a jejich investice vytvářejí větší hodnotu pro jejich členy a nabízejí služby a financování, jež by jinak bylo velmi obtížné získat;
- AG. vzhledem k tomu, že podíl přímých plateb a celkových dotací, včetně investiční podpory, představuje značnou část čistého příjmu zemědělských podniků působících v živočišné výrobě a smíšeném zemědělství, což podtrhuje jejich zásadní funkci; vzhledem k tomu, že podpora SZP nestačí k zastavení poklesu produkce a počtu zemědělců a k přilákání mladých lidí do živočišné výroby a že ke zvýšení konkurenceschopnosti, ziskovosti a dlouhodobé odolnosti zemědělců je proto důležité doplnit jejich příjmy z trhu a z veřejné podpory pomocí diverzifikace, jako je agroturistika, a pomocí nástrojů pro řízení rizik;
- AH. vzhledem k tomu, že ačkoliv cena je i nadále hlavním určujícím faktorem při rozhodování o nákupu, očekává se, že významnější úlohu budou hrát aspekty udržitelnosti a zdraví, což bude ovlivňovat modely produkce a vzorce spotřeby masa a mléčných výrobků v EU;
- AI. vzhledem k tomu, že dobré životní podmínky zvířat jsou klíčem k budoucnosti chovu hospodářských zvířat, který musí směřovat ke zlepšování jejich životních podmínek; vzhledem k tomu, že očekávání spotřebitelů, pokud jde o dobré životní podmínky zvířat, a změna postoje k systémům uzavřeného ustájení by měly být motivací ke zvýšení investic, které jsou nutné k zajištění lepších environmentálních podmínek pro zvířata za předpokladu, že veškeré další požadavky budou založeny na vědeckých důkazech a půjdou ruku v ruce s řádnou odměnou za dodatečné náklady a vhodnými ekonomickými pobídkami;
- AJ. vzhledem k tomu, že EU má nejambicióznější normy v oblasti dobrých životních podmínek zvířat na světě, které jsou odrazem jejího závazku k etičtější a udržitelnější produkci; vzhledem k tomu, že koncepce dobrých životních podmínek zvířat by měla být vykládána a uplatňována způsobem odpovídajícím skutečné realitě výrobních systémů a agroklimatickým, sociálně-ekonomickým a územním podmínkám členských států a regionů, které se mohou značně lišit;
- AK. vzhledem k tomu, že požadavky na zmírnění dopadu živočišné výroby na životní prostředí, zejména emisí skleníkových plynů, na zlepšení

životních podmínek zvířat a přechod k méně intenzivní produkci by neměly vést ke snížení produkce potravin a měly by zajistit stabilní úroveň produkce a dobré příjmy pro zemědělce, neboť očekávaný celosvětový nárůst spotřeby živočišných bílkovin je pro EU příležitostí k tomu, aby se stala světovým lídrem v zemědělství šetrném ke klimatu a zvířatům díky předávání svých znalostí, technologií a osvědčených postupů do partnerských zemí;

AL. vzhledem k tomu, že chov hospodářských zvířat, především přežvýkavců, je jediný možný způsob, jak využít určitou zemědělskou půdu, zejména trvalé travní porosty, k produkci potravin a zvýšení potravinového zabezpečení; vzhledem k tomu, že přechod EU k udržitelným zemědělským modelům bude hnací silou výzkumu, inovací, investic a zaměstnanosti v EU i mimo ni;

AM. vzhledem k tomu, že je velmi důležité lépe začlenit oběhové hospodářství do vznikající bioekonomiky, optimalizovat využívání surovin a druhotných produktů k výrobě vedlejších produktů a k zapojení obnovitelných zdrojů energie, jako je bioplyn, a posilovat energetickou autonomii EU; zdůrazňuje, že tato opatření, která by neměla vést k většímu administrativnímu zatížení zemědělských podniků, poskytnou zemědělcům další zdroje příjmů a vytvoří nové pracovní příležitosti;

AN. vzhledem k tomu, že chov hospodářských zvířat je zásadní součástí oběhového hospodářství a podporuje potravinové zabezpečení a energetickou a ekologickou transformaci Evropy; vzhledem k tomu, že evropské systémy chovu hospodářských zvířat, které silně závisí na dovozu hnojiv a krmiv ze třetích zemí, potřebují pobídky, které by jim umožnily poskytovat širokou škálu produktů a služeb, jež by zemědělcům zajistily dodatečné zdroje příjmů, avšak nikoli na úkor hlavního cíle, tj. produkce masa; vzhledem k tomu, že k těmto produktům a službám patří v souladu s strategií bioekonomiky mimo jiné výroba obnovitelné energie, např. bioplynu a biometanu, cenná organická hnojiva, ekosystémové služby chovu hospodářských zvířat a komodity pro širší průmysl;

AO. vzhledem k tomu, že rozmanitost evropských zemědělských systémů je strategickým aktivem a skýtá obrovský potenciál pro energetickou a ekologickou transformaci EU; vzhledem k tomu, že chov hospodářských zvířat může sehrát ústřední roli při dosažení klimatických cílů EU a dekarbonizaci evropské skladby zdrojů energie, zejména využíváním odpadních vod ze živočišné výroby;

AP. vzhledem k tomu, že statková hnojiva produkovaná v zemědělských podnicích s chovem hospodářských zvířat zvyšují úrodnost půdy, neboť jí dodávají organickou hmotu a základní živiny, a může z nich být v metanizačních zařízeních vyráběn bioplyn, a to přímo v zemědělských podnicích, který sníží závislost na fosilních zdrojích energie a v konečném důsledku je nahradí a rovněž omezí spoléhání

na hnojivech dovážených ze třetích zemí; vzhledem k tomu, že během metanizace vzniká kromě obnovitelné energie také digestát, vedlejší produkt, který zemědělci využívají jako přírodní hnojivo a z něž lze vyrábět produkty obsahující zpětně získaný dusík ze statkových hnojiv (RENURE), a že obě komodity podporují v živočišné výrobě oběhové hospodářství;

- AQ. vzhledem k tomu, že mění se spotřební návyky v kontextu obtížné situace na trhu vyžadují rychlé kroky, aby byla na úrovni EU zajištěna ochrana názvů používaných k označování potravin živočišného původu;
- AR. vzhledem k tomu, že v mnoha částech Evropy některé velké šelmy, zejména vlci a medvědi, rozšiřují svá teritoria nebo se znovu zabydlují v určitých oblastech, což vede ke konfliktům s lidskou činností, zejména s extenzivní pastvou ovcí a skotu; vzhledem k tomu, že pastevcům a dalším chovatelům hospodářských zvířat vznikají kvůli útokům na jejich stáda značné náklady, např. náklady na preventivní opatření a náhradu ztracených zvířat, dodatečné náklady na veterinární péči a ztráty v důsledku potratů; vzhledem k tomu, že mezi členskými státy a regiony existují velké rozdíly v opatřeních na podporu zemědělců a ve veřejných prostředcích, které jsou k dispozici na odškodnění a adaptaci, a že v některých případech tato opatření zcela chybí;
- AS. vzhledem k tomu, že nákazy zvířat, zejména infekční choroby a choroby přenosné na člověka („zoonózy“), mohou způsobit značné sociální, hospodářské a environmentální škody a v některých případech ohrozit lidské zdraví;
- AT. vzhledem k tomu, že všechna vlákna výrobního řetězce se sbíhají na jatkách, a že regionální struktury jatek proto mohou pozitivně přispívat ke sledovatelnosti, prevenci chorob a dobrým životním podmínkám zvířat; zdůrazňuje proto, že z fondů SZP a dalších fondů je proto třeba podporovat zřizování a rozvoj jatek a tak stimulovat místní hospodářství, vytvářet pracovní místa a posilovat krátké dodavatelské řetězce;
- AU. vzhledem k tomu, že změna klimatu pravděpodobně ovlivní objevování nových nákaz zvířat a prevalenci stávajících nákaz a jejich zeměpisné rozšíření, zejména nemocí přenášených vektory, jako je katarální horečka ovcí a západonilský virus, což vyzdvihuje potřebu preventivních veterinárních strategií; vzhledem k tomu, že tuto situaci zhoršuje nedostatek veterinárních lékařů specializovaných na hospodářská zvířata, což má důsledky pro preventivní veterinární péči a včasné odhalování a rychlou kontrolu nákaz;
- AV. vzhledem k tomu, že na zranitelnost zemědělských systémů EU upozornily nedávná ohniska nákaz a vyšší výskyt nemocí, jako je tuberkulóza skotu, africký mor prasat, nodulární dermatitida skotu,

katarální horečka ovcí, ptačí chřipka, slintavka a kulhavka, epizootické hemoragické onemocnění a infekční rinotracheitida skotu, v kombinaci s nižším počtem veterinářů specializovaných na hospodářská zvířata, bez nichž nebude možné nákazy potírat a zaručit dobré životní podmínky zvířat; vzhledem k tomu, že tato zranitelnost měla ničivé dopady na objem produkce, což mělo negativní důsledky pro duševní zdraví zemědělců kvůli stresu, úzkosti a emočnímu vypětí;

- AW. vzhledem k tomu, že prevence nákaz zvířat pomocí očkování, pokud je k dispozici, je v některých případech velmi důležitá, má-li se předejít drastickým, avšak nevyhnutelným kontrolním opatřením, jako je hromadné utracení zvířat; vzhledem k tomu, že financování opatření pro prevenci, tlumení a eradikaci některých nákaz zvířat v rámci programu pro jednotný trh nestačí k tomu, aby zemědělci a členské státy mohly zvládat nové nákazy zvířat;
- AX. vzhledem k tomu, že hrozby, které představují nákazy zvířat, mají velký dopad na mezinárodní obchod se zvířaty a živočišnými produkty v EU, a že je proto nezbytné, aby obchodní partneři EU uznali systém regionalizace, který EU zavedla v souladu s normami Světové organizace pro zdraví zvířat (WOAH) a zásadami Světové obchodní organizace (WTO) s cílem kontrolovat nákazy a zachovat bezpečný obchod omezením obchodu s oblastmi zasaženými nákazou a zároveň zabránit zbytečným překážkám a narušení obchodu s produkty z oblastí, které zasažené nejsou;
- AY. vzhledem k tomu, že očkování je sice účinným nástrojem k prevenci šíření nákaz zvířat, avšak používá se spíše jako nástroj k omezení obchodu mezi členskými státy EU a třetími zeměmi nežli k jeho usnadnění;
- AZ. vzhledem k tomu, že komplexní přístup EU k tlumení nákaz zvířat se skládá z několika složek, a to ze specifických kontrolních opatření zavedených pro monitorování každé nákazy, finančního příspěvku EU, systému hlášení, nouzového týmu EU, systému sledovatelnosti a referenčních laboratoří EU pro vybrané nákazy;
- BA. vzhledem k tomu, že antimikrobiální rezistence – jedna z problematik, na něž se zaměřuje přístup „jedno zdraví“, – zahrnuje zdraví lidí, zvířat a rostlin a zdravé životní prostředí, a vzhledem k tomu, že je jednou ze tří hlavních prioritních zdravotních hrozeb, které Komise identifikovala v červenci 2022, a má významný socioekonomický dopad na zemědělství, neboť vede ke zvýšené nemocnosti a úmrtnosti zvířat a ohrožuje jejich zdraví a dobré životní podmínky a následně i jejich užitkovost; vzhledem k tomu, že SZP a další programy EU by měly podporovat zlepšení biologické bezpečnosti v zemědělských podnicích s chovem hospodářských zvířat, preventivní očkování, školení a technickou podporu zemědělců a výzkum a vývoj účinných a cenově dostupných

alternativ k antimikrobikům pro hospodářská zvířata;

- BB. vzhledem k tomu, že první výroční zpráva o dohledu nad evropským prodejem a používáním antimikrobiálních látek ve veterinární medicíně (ESUAvet 2023)²⁹ uvádí, že cíle 50% snížení těchto látek, který byl stanoven pro rok 2030, již bylo asi z poloviny dosaženo v roce 2023, avšak upozorňuje na to, že tento pozitivní vývoj by mohl být narušen větším výskytem nákaz zvířat a absencí koordinovaného přístupu EU k očkování, včasnému monitorování, biologické bezpečnosti a celkové prevenci a připravenosti na nákazy;
- BC. vzhledem k tomu, že právní rámec EU pro zdraví zvířat harmonizuje odvětvová pravidla, která se vztahují na obchod na území EU, vstup zvířat a produktů do EU, eradikaci nákaz, veterinární kontroly, hlášení nákaz a finanční podporu v souvislosti s různými druhy zvířat;
- BD. vzhledem k tomu, že stávající právní předpisy o nákazách zvířat obsahují komplexní soubor ustanovení, která se týkají dozoru, programů eradikace a statusu oblasti prosté nákazy, a vyžadují, aby členské státy vypracovaly a vedly aktualizovaný seznam svých území nebo oblastí se statusem oblasti prosté nákazy a svých regionů se statusem oblasti prosté nákazy v souladu s platnými právními předpisy o veterinárních léčivých přípravcích, které umožňují povolování očkovacích látek a jiných veterinárních přípravků; vzhledem k tomu, že tyto právní předpisy tvoří jádro prevence a řízení nákaz zvířat v EU;
- BE. vzhledem k tomu, že opatření pro prevenci a tlumení každé nákazy zvířat by měla být přizpůsobena jejímu epizootologickému profilu, jejím důsledkům a zeměpisnému rozšíření v EU;
- BF. vzhledem k tomu, že pro účinné tlumení nákaz je rozhodující včasné odhalení a jasný řetězec hlášení nákaz a podávání zpráv; vzhledem k tomu, že členské státy by měly zajistit, aby byl příslušný orgán neprodleně informován o jakémkoli podezření na propuknutí nákazy nebo o jejím potvrzení;
- BG. vzhledem k tomu, že je velmi důležité v EU zajistit jednotné povinnosti pro hlášení nákaz a podávání zpráv, aby byly zachovány rovné podmínky pro všechny členské státy a nedošlo k narušení hospodářské soutěže; vzhledem k tomu, že Komise je oprávněna stanovit seznam nákaz, které v EU podléhají povinnosti hlášení a podávání zpráv, a rovněž nezbytné postupy a formát pro hlášení

²⁹ Evropská agentura pro léčivé přípravky, „European sales and use of antimicrobials for veterinary medicine“, 31. března 2025, https://www.ema.europa.eu/en/documents/report/european-sales-use-antimicrobials-veterinary-medicine-annual-surveillance-report-2023_en.pdf.

nákaz a podávání zpráv prostřednictvím informačního systému pro nákazy zvířat (ADIS);

BH. vzhledem k tomu, že počet velkých šelem v kontinentální Evropě se v roce 2012 odhadoval na 9 000 jedinců rysa ostrovida, 17 000 jedinců medvěda hnědého, 1 250 jedinců rosomáka a 12 000 jedinců vlka; vzhledem k tomu, že v EU dosud neexistuje jednotný a aktualizovaný přehled přibližného stavu populací velkých šelem;

Obecné připomínky

1. vítá a podporuje iniciativu Komise, která ve „Vizi pro zemědělství a potraviny“ navrhla vytvořit pracovní skupinu pro chov hospodářských zvířat, jež by měla za úkol určit a vypracovat vhodná politická opatření na podporu chovu hospodářských zvířat a posílení jeho konkurenceschopnosti, namísto univerzální politiky by měla spíše formu cílených a územních řešení a kromě potravinového zabezpečení, odolnosti a zvládání nákaz zvířat by zohledňovala také ochranu klimatu, přírody a zvířat; zdůrazňuje, že rozmanitost živočišné výroby, různé potřeby různých druhů zvířat a rozdílné místní podmínky vyžadují řešení přizpůsobená vnitrostátnímu, regionálnímu nebo ještě nižšímu měřítku; vyzývá Komisi, aby přijala konkrétní opatření pro chov hospodářských zvířat v horských, odlehlých a znevýhodněných oblastech;
2. vyjadřuje znepokojení nad iniciativami nebo legislativními návrhy, které prostřednictvím přímých nebo nepřímých opatření odrazují od chovu hospodářských zvířat; trvá na tom, že by se na živočišnou výrobu neměl vztahovat stejný regulační režim jako na těžký průmysl;
3. vyzývá Komisi, aby po vzoru skupiny na vysoké úrovni pro politiku v oblasti vína ustavila skupinu na vysoké úrovni pro hospodářská zvířata, která by navázala na pracovní skupinu pro chov hospodářských zvířat a do níž by byly zapojeny všechny příslušné zúčastněné strany, včetně zástupců živočišné výroby jednotlivých členských států, akademické obce, veterinárních profesí, reprezentativních sdružení a příslušných organizací zabývajících se zdravím zvířat a zástupců dotčeného odvětví a místních orgánů; poukazuje na to, že složení této skupiny by mělo odrážet rozmanitost území v EU tím, že zajistí vyvážené zastoupení oblastí s různými regionálními podmínkami, včetně oblastí s vysokou koncentrací hospodářských zvířat;
4. domnívá se, že tato skupina na vysoké úrovni, v níž společně zasednou členské státy a zúčastněné strany, by se měla zamyslet nad výzvami živočišné výroby a nabídnout konkrétní a sociální řešení, která by se opírala zejména o provedení výzkum v této oblasti; vyzývá k otevřenému a konstruktivnímu dialogu všech zúčastněných stran s cílem podpořit spolupráci, nalézt praktická řešení a zajistit

komunikaci o chovu hospodářských zvířat založenou na faktech; domnívá se, že by se tato řešení měla zabývat zejména přesouváním produkce mimo Evropu, generační obměnou a povzbuzením investic na podporu konkurenceschopnosti chovu hospodářských zvířat;

5. zdůrazňuje, že specifické problémy tohoto odvětví vyžadují koordinovanou, vícerozměrnou politickou reakci, jež plně zohlední hospodářský, environmentální a sociální význam chovu hospodářských zvířat v EU a jejích venkovských oblastech a současně se vyhne hledání kompromisů mezi těmito výzvami; taktéž se domnívá, že tato politická reakce by měla zohlednit i zásluhy tohoto odvětví o soudržnost venkova, potravinové zabezpečení, udržitelné hospodaření s půdou, dobré životní podmínky zvířat a dodávky živočišných bílkovin na trh EU;
6. vyzývá Komisi, aby zemědělcům poskytla stabilní a předvídatelný rámec a za tímto účelem omezila zbytečnou regulační zátěž a zjednodušila předpisy pro chov hospodářských zvířat, zejména pro malé a rodinné zemědělské podniky, a tak podpořila jejich provoz a rozvoj odvětví; zdůrazňuje, že je nutné posoudit kumulativní dopad legislativy EU a zabránit právní nejistotě a administrativní zátěži v důsledku právních předpisů EU a gold-platingu v členských státech;
7. poukazuje na to, že zlepšení sociální, hospodářské a environmentální udržitelnosti živočišné výroby závisí na dlouhodobé vizi, která by se měla zaměřit na širokou škálu provázaných faktorů, včetně cenové a necenové konkurenceschopnosti, schopnosti přizpůsobit se změně klimatu a souvisejícím extrémním povětrnostním událostem, jakož i na problematiku nálezů zvířat; domnívá se, že mezi další důležité faktory patří znečištění živinami, rozvoj a poskytování zpoplatněných ekosystémových služeb, cílená investiční pomoc, podpora dobrých životních podmínek zvířat, pobídky pro inovace a digitalizaci, generační obměna, přístup k podpůrným a poradenským službám a zlepšení životních a pracovních podmínek chovatelů hospodářských zvířat;
8. zdůrazňuje, že zemědělci mají v první řadě zájem o zajištění dobrého zdraví a dobrých životních podmínek svých zvířat, jelikož se jedná o etický i ekonomický imperativ; zdůrazňuje, že dobré životní podmínky zvířat v zemědělských podnicích přímo souvisejí s odbornou kompetencí konkrétního chovatele; v této souvislosti zdůrazňuje význam odborné přípravy a pravidelného dalšího vzdělávání;
9. zdůrazňuje, že pestrost evropských systémů chovu hospodářských zvířat – od volných výběhů, které často zahrnují pastviny s vysokou environmentální hodnotou a ohrožené druhy a plemena hospodářských zvířat, velké specializované a vysoce efektivní zemědělské podniky, smíšenou rostlinnou a živočišnou výrobu,

regenerativní a ekologické zemědělství a pastevectví, sezónní přesun dobytka, lesní pastevectví, až po drobný chov zvířat pro osobní potřebu a rozmanitost chovaných plemen – umožňuje zemědělcům nabízet řadu doplňkových produktů a služeb, a tím zlepšuje odolnost celého odvětví živočišné výroby a zároveň vychází vstříc rozmanité poptávce spotřebitelů; vyzývá Komisi, aby rozmanitost systémů produkce podpořila a umožnila;

10. zdůrazňuje, že je třeba zvýšit transparentnost při přidělování finančních prostředků EU nevládním organizacím a jejich využívání, aby se zabránilo riziku zneužití nebo nepatřičného ovlivňování politik EU; vyzývá Komisi, aby vytvořila veřejný rejstřík s uvedením výše a účelu finančních prostředků, které obdržely nevládní organizace; je znepokojen přidělováním finančních prostředků, a to i prostřednictvím Programu pro životní prostředí a oblast klimatu (LIFE), nevládním organizacím, které lobbují v orgánech EU, zejména v souvislosti s dobrými životními podmínkami zvířat, protože by tím mohly být porušeny zásady dělby moci a loajální spolupráce; vyzývá Komisi, aby přestala financovat nevládní organizace, které provádějí cílený lobbying a vytvářejí zavádějící, militantní a ideologický obraz chovu hospodářských zvířat v Evropě; vyzývá Komisi, aby zajistila, aby všichni příjemci konsolidovaných finančních prostředků zveřejňovali schůzky se zástupci orgánů EU, pokud se snaží ovlivnit politiky EU;

Hospodářská udržitelnost a potravinové zabezpečení

11. konstatuje, že zachování prosperujícího, udržitelného a odolného odvětví živočišné výroby v EU bude přínosem pro celosvětové potravinové zabezpečení, posílí potravinovou soběstačnost a hospodářský růst EU a přispěje k vyvážené a rozmanité evropské stravě díky konzumaci masných výrobků vysoké výživové kvality, které jsou jedinečným zdrojem řady mikroživin a bioaktivních látek, jejichž výživovou hodnotu nelze adekvátně nahradit rostlinnými nebo umělými náhražkami, a že tato skutečnost by se měla promítnout do stravovacích doporučení, která by měla být vypracována na základě důkazů;
12. vzhledem k tomu, že Organizace OSN pro výživu a zemědělství ve zprávě z roku 2023 „Contribution of terrestrial animal source foods to healthy diets for improved nutrition and health outcomes“ (Příspěvek potravin ze suchozemských zvířat ke zdravé stravě v zájmu lepší výživy a zdraví) zdůrazňuje, že potraviny živočišného původu jsou zdrojem vysoce kvalitních bílkovin, které mohou v rostlinné stravě chybět; zdůrazňuje, že tyto potraviny jsou životně důležité pro děti, adolescenty, těhotné a kojící ženy, ženy v reprodukčním věku, starší a chronicky nemocné osoby a že může být obtížné je nahradit rostlinnými alternativami;
13. vyzdvihuje značný význam chovu hospodářských zvířat pro regionální

hodnotové řetězce a místní trhy; vyzývá Komisi, aby posoudila sociální a hospodářské dopady dalšího zmenšování sítě regionálních jatek;

14. vyzývá k vyváženému přístupu, který by uznal zásadní úlohu produktů živočišného původu v celosvětové výživě a současně zohlednil význam živočišné výroby pro příjmy zemědělských podniků a hospodářskou stabilitu; připomíná, že živočišná výroba má zásadní roli v oběhovém hospodářství a upcyklaci odpadních toků z potravinářského průmyslu a je důležitá i v mnoha dalších odvětvích, např. v textilním, oděvním, obuvnickém a kožedělném průmyslu, ve stavebnictví a v kosmetickém a farmaceutickém průmyslu; upozorňuje na to, že je současně nutné řešit různé dopady výrobních systémů na životní prostředí, klima a dobré životní podmínky zvířat;
15. zdůrazňuje, že je nutné i nadále usilovat o potravinové zabezpečení Evropy a současně snížit dopady na životní prostředí na minimum pomocí transparentních a vědecky podložených strategií a inovací;
16. vyzdvihuje, že zlepšení produktivity, odolnosti, účinnosti a udržitelnosti živočišné výroby v EU má zásadní význam pro zvýšení domácí nabídky vysoce kvalitních bílkovin, která bude odpovídat potřebám spotřebitelů v EU a posílí potravinové zabezpečení, zejména v kontextu volatility světového trhu, geopolitického napětí a očekávaného nárůstu celosvětové poptávky po bílkovinách v příštích 30 letech; konstatuje, že EU je stále velmi závislá na dovozu rostlinných bílkovin určených na krmivo od omezeného počtu partnerů, což oslabuje její soběstačnost, a evropský potravinový systém se tak stává citlivým vůči výkyvům na světovém trhu;
17. zdůrazňuje, že udržitelná a diverzifikovaná domácí produkce bílkovin má zásadní význam pro zajištění dostatečného množství bezpečných a kvalitních potravin a krmiv; poukazuje na to, že odvětví živočišných bílkovin může tuto produkci podpořit tím, že odpadní vody z živočišné výroby budou používány jako přírodní hnojiva a vedlejší produkty rostlinné výroby a potravinový odpad ke krmení zvířat, čímž se současně podpoří integrovanější, více oběhový a udržitelnější přístup; s potěšením konstatuje, že Komise ve své Vizi pro zemědělství a potraviny oznámila, že vypracuje komplexní plán pro soběstačnější a udržitelnější systém EU pro bílkoviny, v němž se bude zabývat produkcí, dovozem a spotřebou bílkovin v EU s cílem zajistit dlouhodobou odolnost zemědělsko-potravinářského systému;
18. zdůrazňuje, že je důležité posílit pozici zemědělců v zemědělskopotravinářském řetězci (mimo jiné prostřednictvím družstev a producentů organizací a sdružení), a žádá Komisi a členské státy, aby prozkoumaly mechanismy, které by zajistily, že ceny placené zemědělcům budou pokrývat alespoň jejich výrobní náklady; připomíná, že klíčem k zajištění hospodářské udržitelnosti zemědělství, náležitému ocenění role zemědělců při zajišťování

dodávek potravin v EU a přilákání mladších generací je zajištění korektních, spravedlivých a stabilnějších příjmů, lepších pracovních podmínek, jednoduššího přístupu k úvěrům, udržitelného financování výzkumu a investic do kvalitních hospodářských zvířat;

19. zdůrazňuje, že nestabilní ceny, vysoké výrobní náklady, nadměrná byrokratická zátěž a nedocnění tohoto povolání ve společnosti přispívají k tomu, že zemědělci ukončují činnost a že toto odvětví „stárne“; poukazuje na to, že malé a střední podniky již musí splňovat řadu požadavků, jejichž přínosy rozumně nevyvažují vynaložené náklady; znovu proto zdůrazňuje, že je třeba vytvořit účinné nástroje na podporu příjmů, snížit administrativní zátěž, zjednodušit platné právní předpisy a docílit společenského ocenění zemědělské práce, což jsou klíčové prvky pro zajištění dlouhodobé životaschopnosti živočišné výroby v EU; vyzývá Komisi, aby živočišnou výrobu podpořila a aby přijala příslušnou strategii;
20. poukazuje na to, že investice do zařízení pro chov hospodářských zvířat a renovace těch stávajících s sebou nesou značné náklady a musí být plánovány a realizovány v dlouhodobém horizontu; upozorňuje na skutečnost, že změny právních předpisů v oblasti dobrých životních podmínek zvířat mohou vést k tomu, že zařízení pro chov hospodářských zvířat přijdou o vydaná povolení a budou muset být s vysokými náklady renovována již před koncem plánované životnosti; vyzývá Komisi, aby v co největší míře podporovala a podněcovala osvědčené postupy pro udělování povolení v členských státech;
21. zdůrazňuje, že udržitelný chov hospodářských zvířat, zejména v malých a středních zemědělských podnicích, má zásadní význam pro socioekonomickou životaschopnost venkovských oblastí, zejména horských regionů, oblastí s hustou živočišnou výrobou a znevýhodněných regionů, například s trvalými travními porosty, rašeliništi a loukami, kde se často jedná o hlavní, či dokonce jedinou životaschopnou hospodářskou činnost, která podporuje produkci, hospodářský růst a udržování krajiny; poukazuje na to, že chov hospodářských zvířat zajišťuje nejen zaměstnanost na venkově a brání jeho vyliďňování, ale přispívá také k aktivnímu obhospodařování půdy, prevenci požárů a zachování biologické rozmanitosti a kulturního a krajinného dědictví; zdůrazňuje, že chov hospodářských zvířat v mnoha regionech hraje nenahraditelnou úlohu z hlediska územní soudržnosti a zachování živých komunit; upozorňuje na to, že extenzivní pastevectví představuje účinný způsob, jak zemědělce odměnit za poskytované ekosystémové služby;
22. vyzývá Komisi, aby zavedla plán, který bude podporovat nové technologie, inovativní krmiva a zlepšení genetické hodnoty stád s cílem posílit investice do veřejného a soukromého výzkumu šlechtění a genetiky zvířat, podpořit šíření osvědčených postupů namísto nových rozsáhlých změn velikosti stád, které by oslabily

potravinovou soběstačnost a potravinové zabezpečení Evropy, a optimalizovat produkci a účinnost; zdůrazňuje, že šlechtění zvířat je důležitou metodou ke zlepšení produktivity, efektivity a zdraví zvířat; vyzdvihuje skutečnost, že EU je lídrem ve výzkumu a inovacích v oblasti šlechtění a genetiky zvířat;

23. požaduje plán na ochranu genofondů různých ohrožených tradičních plemen, na podporu místních druhů a chovu rustikálních plemen, která jsou lépe přizpůsobena místnímu klimatu, a na šíření osvědčených postupů při současném zachování genetické rozmanitosti; zdůrazňuje, že je třeba zachovat podporu podle článku 27 nařízení Komise (EU) 2022/2472³⁰ na podporu genetického pokroku v živočišné výrobě; zdůrazňuje naléhavou potřebu podporovat výzkum, inovace a zavádění postupů založených na důkazech, které zlepšují udržitelnost chovu hospodářských zvířat ve všech environmentálních, sociálních a ekonomických rozměrech, včetně cílených investic do genetického výzkumu, výživové účinnosti a selekce pro dlouhodobé produkční vlastnosti, a potřebu stimulovat a financovat výzkum a inovace v oblastech s vysokou hustotou živočišné výroby s cílem snížit dopad na životní prostředí a zároveň prosazovat vysoké standardy dobrých životních podmínek zvířat a posilovat integrované a odolné dodavatelské řetězce živočišné výroby; konstatuje, že genetické zlepšení s řádným řízením a inovacemi může snížit emise a poskytnout udržitelnou alternativu k náhlé restrukturalizaci, která ohrožuje životaschopnost zemědělských podniků a potravinovou soběstačnost EU;
24. bere na vědomí, že ve Vizi Komise pro zemědělství a potraviny se poukazuje na to, že SZP zůstává zásadní pro podporu příjmů zemědělců a že přímé platby SZP hrají nadále klíčovou úlohu při podpoře a stabilizaci příjmů v zemědělství na úrovni zemědělských podniků; zdůrazňuje důležitost ochrany přímé podpory příjmů a všech programů, které jsou v současnosti financovány ze SZP, protože odvětví živočišné výroby a souběžné produkce jsou velkými příjemci prostředků z prvního pilíře současné SZP (přímé platby, platby vázané na hovězí, telecí, ovčí a kozí maso) i druhého pilíře, zejména prostřednictvím podpory investic, plateb na přírodní omezení nebo jiná omezení specifická pro určité oblasti a agroenvironmentálních a klimatických závazků; konstatuje, že hospodářská životaschopnost a nedostatečná generační obměna jsou pro mnoho podniků výzvou, která vyžaduje zvláštní pozornost a dotace související s produkcí, a zdůrazňuje význam vázaných plateb pro aktivní zemědělce; požaduje vyhrazený a silný rozpočet pro SZP

³⁰ Nařízení Komise (EU) 2022/2472 ze dne 14. prosince 2022, kterým se v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie prohlašují určité kategorie podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví a ve venkovských oblastech za slučitelné s vnitřním trhem (Úř. věst. L 327, 21.12.2022, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2472/oj>).

v příštím víceletém finančním rámci a konstatuje, že tento rozpočet musí být účelově vázán a zachován alespoň na úrovni stávajícího rozpočtu SZP v reálných hodnotách, přičemž je třeba rovněž zohlednit inflaci;

25. zdůrazňuje klíčovou úlohu družstev vzhledem k tomu, že živočišné produkty rychle podléhají zkáze, a k vysokým transakčním nákladům, a vyzývá Komisi, aby je podporovala při zvyšování odolnosti, posilování postavení výrobců, zhodnocování druhotných produktů a při generační obměně a aby prosazovala oběhové přístupy; požaduje, aby byla podpora v rámci SZP přizpůsobena podmínkám zemědělských podniků, zejména malých a rodinných zemědělských podniků, a aby v odvětví živočišné výroby byla možnost plateb na zvíře; zdůrazňuje potřebu posílit hospodářskou životaschopnost zemědělců prostřednictvím diverzifikace a nástrojů řízení rizik s cílem zlepšit konkurenceschopnost, ziskovost a dlouhodobou odolnost;
26. konstatuje, že zemědělci čelí rostoucím a rozmanitým rizikům, jako jsou nepředvídatelné trhy, změna klimatu a související extrémní povětrnostní jevy, nákazy zvířat, geopolitické napětí a nejisté dopady obchodních dohod; vyzývá v této souvislosti Komisi, aby v rámci SZP po roce 2027 posílila nástroje krizového řízení a zvýšila rezervu pro případ krizí v zemědělství a aby ji spojila s vytvořením nových zvláštních finančních nástrojů financovaných mimo SZP, protože tato opatření jsou nezbytná pro lepší řešení hospodářských ztrát a dodatečných nákladů, kterým čelí zemědělci v EU, a pro zajištění větší stability pro ně;
27. vyzývá Komisi, aby navázala na stávající podporu ze SZP s cílem posílit finanční a sociálně-ekonomické mechanismy; trvá na tom, že platby v rámci SZP mají nadále zásadní význam pro kontinuitu příjmů z chovu hospodářských zvířat, zejména pro podniky specializující se na produkci hovězího, skopového a koziho masa a mléčných výrobků a pro podniky poskytující environmentální služby prostřednictvím extenzivní pastvy; zdůrazňuje potřebu přechodného období po roce 2027, které by umožnilo přizpůsobit se novým pravidlům; vítá začlenění nákupu skotu, ovcí a koz s vysokou genetickou hodnotou do souhrnného balíčku SZP mezi způsobilé výdaje v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova; vyzývá Komisi, aby toto ustanovení rozšířila na prasata s vysokou genetickou hodnotou určená k chovu vzhledem k jejich významu z hlediska konkurenceschopnosti a odolnosti evropského odvětví živočišné výroby; zdůrazňuje, že je třeba zachovat alespoň stejnou úroveň ambicí v SZP po roce 2027; v neposlední řadě vyzývá Komisi, aby uznala specifické potřeby chovatelů hospodářských zvířat v hustě osídlených oblastech a poskytla odpovídající podporu v rámci SZP, přičemž konstatuje, že vyvážený regionální rozvoj lze posílit zachováním počtu zemědělských podniků a místní infrastruktury, jako jsou jatka, výrobní krmiv a zpracovatelská zařízení;

28. vyzývá k podpoře extenzivního chovu hospodářských zvířat založeného na využívání travnatých porostů, zejména v rámci SZP;
29. zdůrazňuje potřebu zastavit a zvrátit dekapitalizaci odvětví živočišné výroby a zajistit plnou reciprocitu norem EU pro veškeré dovážené výrobky; vyzývá Komisi, aby vypracovala konkrétní strategie k zajištění rovných podmínek a většího souladu mezi její politikou v oblasti obchodu a v oblasti udržitelnosti; vyzývá Komisi a členské státy, aby lépe zohledňovaly specifika zemědělského odvětví, zajistily plnou reciprocitu norem EU zahrnutím recipročních doložek při uzavírání obchodních dohod a aby ve všech obchodních dohodách chránily evropské zemědělství, produkci potravin a veřejné zdraví; v této souvislosti trvá na tom, aby mezinárodní obchodní dohody neměly negativní dopad na evropské zemědělství a zaručovaly reciprocitu a aby nepředstavovaly žádná rizika pro veřejné zdraví; zdůrazňuje, že je naléhavě nutné přizpůsobit tržní intervence aktualizací referenčních cen pro ochranné doložky v souladu s novými tržními podmínkami a nástroji řízení;
30. zdůrazňuje, že i chovatelé hospodářských zvířat by měli mít možnost využívat dodatečné příjmy z uhlíkového zemědělství; v této souvislosti požaduje postupný odklon od stávajícího systému zaměřeného na předepsané postupy a předem udělené správní povolení k rámci pro řízení emisí založenému na výsledcích, přičemž chovatelům hospodářských zvířat by mělo být umožněno rozhodovat o tom, které metody a technologie použijí, čímž by byla zachována svoboda podnikání a zajištěna odpovědnost za plnění těchto cílů;
31. naléhavě vyzývá Komisi, aby přezkoumala předpisy o zpracování masa, jako je technologie používaná při kontrole masa, a harmonizaci minimálních pokynů pro hodnocení obsahu masa, které v současné době omezují plné využití jatečně upravených těl zvířat, s cílem zvýšit transparentnost dodavatelského řetězce a zajistit vyšší příjmy zemědělců;
32. konstatuje, že systémy chovu hospodářských zvířat by mohly využívat zejména postupy a technologie, které lze použít ke zlepšení zdraví a dobrých životních podmínek zvířat a k dosažení zvýšení efektivity, včetně například nízkonákladových systémů, obousměrných systémů a precizního chovu hospodářských zvířat, a využívat nové digitální technologie, které zlepšují řízení zvířat a systémů, zpracování údajů a sledovatelnost; žádá Komisi, aby podala zprávu o osvědčených postupech v oblasti udržitelnosti hospodářských zvířat a navrhla konkrétní opatření na podporu inovací, efektivity a odolnosti tohoto odvětví, včetně lepšího využívání stávajících společných databází a genových bank základních plemen s cílem umožnit chovatelům, kteří si to přejí, pokračovat ve šlechtění určitých starých druhů; zdůrazňuje rozdíly v digitálních dovednostech mezi venkovskými a městskými oblastmi; vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily, že zemědělci budou mít z digitální transformace prospěch;

33. zdůrazňuje, že úsilí o zvýšení produktivity zvířat nebo dosažení cílů v oblasti klimatu nesmí být na úkor zdraví a dobrých životních podmínek zvířat;
34. vybízí k rozvoji politik, které podporují rodinné zemědělské podniky a mladé a nové zemědělce při udržování a zlepšování udržitelné živočišné výroby a drobné živočišné výroby jako prostředku obživy a potravinového zabezpečení; poukazuje na to, že je proto nezbytné podporovat zemědělce v jejich etablování prostřednictvím silných a specializovaných finančních nástrojů, aby byli schopni lépe čelit finančním tlakům; trvá na významu kolektivních struktur, jako jsou družstva vlastněná a řízená zemědělci a organizace producentů;
35. zdůrazňuje, že je třeba posílit podporu nejvzdálenějších regionů, kde strukturální a zeměpisné podmínky vedou k mnohem vyšším zemědělským nákladům; vyzývá Komisi, aby v příštím víceletém finančním rámci aktualizovala financování programu POSEI tak, aby odráželo inflaci od roku 2007; konstatuje, že indexace sama o sobě nestačí k řešení rostoucích nákladů na výrobu, dopravu a dodávky; zdůrazňuje, že dostatečné financování programu POSEI je nezbytné pro udržení zemědělství, zajištění životaschopnosti zemědělských podniků a zachování hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU v souladu s článkem 349 Smlouvy o fungování EU;
36. vyzývá Komisi, aby uznala specifické potřeby a problémy, kterým čelí chovatelé hospodářských zvířat v horských a znevýhodněných oblastech, včetně ostrovních, vnitrozemských, odlehlých a nejvzdálenějších regionů, a aby zajistila odpovídající podporu prostřednictvím SZP, zejména prostřednictvím vázané podpory, odvětvových intervencí a cílených opatření pro rozvoj venkova; zdůrazňuje, že zachování chovu hospodářských zvířat v odlehlých a znevýhodněných oblastech přispívá k environmentální udržitelnosti tím, že zabraňuje opouštění půdy, podporuje biologickou rozmanitost a zachovává tradiční krajinu, podporuje příjmy zemědělců a živobytí na venkově a pomáhá znovu osídlit venkovské oblasti; zdůrazňuje, že je důležité zajistit aktivní účast zástupců nejvzdálenějších regionů v rámci skupiny na vysoké úrovni, protože specifické geografické, sociálně-ekonomické a produkční charakteristiky těchto regionů představují vlastní výzvy, které vyžadují zvláštní pozornost při procesu tvorby politik EU;
37. zdůrazňuje nutnost celosvětové spolupráce a předávání inovativní znalostí v zájmu podpory udržitelných systémů chovu hospodářských zvířat, zejména z evropských regionů s vysoce účinnými systémy chovu hospodářských zvířat, a to v důsledku rychlého růstu populace a urbanizace;
38. naléhavě vyzývá členské státy a Komisi, aby investovaly do vzdělávání, odborné přípravy a infrastruktury, které zemědělcům umožní zavádět v živočišné výrobě postupy, jež jsou udržitelnější,

efektivnější a lepší pro zdraví a dobré životní podmínky zvířat, včetně digitalizace, aplikovaného výzkumu, přenosu znalostí a školení v oblasti inovativních nástrojů a technologií pro včasnou detekci a prevenci epizootických onemocnění, jako jsou systémy sledování zdraví hospodářských zvířat; zdůrazňuje v tomto ohledu význam nezávislých poradenských služeb a vyzývá členské státy, aby plně využívaly SZP k řádnému financování těchto služeb;

39. požaduje jednodušší pravidla pro dobré životní podmínky zvířat, která se zaměří spíše na pomoc zemědělcům prostřednictvím vzdělávání a podpory než na metody zaměřené na prosazování;
40. naléhavě žádá Komisi, aby předložila své závěry o vývoji systému označování dobrých životních podmínek zvířat, který by zaručil přiměřené a jednotné informace pro spotřebitele, čímž by se předešlo rizikům pro vnitřní trh způsobeným šířením místních systémů dobrých životních podmínek zvířat;
41. poukazuje na to, že vzhledem k tomu, že pouze 12 % zemědělských podniků v EU provozují osoby mladší 40 let, ohrožuje nedostatek mladých zemědělců ekonomickou životaschopnost, generační kontinuitu a budoucí udržitelnost evropského odvětví chovu hospodářských zvířat; naléhavě proto vyzývá Komisi, aby zlepšila účinnost podpory pro začínající podniky při překonávání překážek vstupu do odvětví živočišné výroby, včetně vysokých nákladů na zahájení činnosti; zdůrazňuje, že je obtížné přilákat mladé zemědělce do odvětví živočišné výroby, které trpí nedostatečnou atraktivitou kvůli náročné povaze práce, jako je dlouhá pracovní doba, omezené příležitosti vzít si volno a nedostatek náhradních služeb, a že je třeba zohlednit rostoucí počet žen pracujících v chovech hospodářských zvířat podporou opatření a příležitostí zohledňujících rovnost žen a mužů;
42. vítá strategii generační obnovy, kterou vypracovala Komise; vyzývá Komisi, aby poskytla doporučení a přezkoumala řešení pro odstranění hlavních překážek bránících mladým chovatelům hospodářských zvířat v zakládání podniků, zejména vysokých počátečních investic do infrastruktury, obtíží s přístupem k půdě, a to zejména v důsledku rozdílů mezi členskými státy, omezeného přístupu k úvěrům, nedostatku pracovních sil, problémů souvisejících s řízením rizik, prevencí a kontrolou nákaz zvířat a byrokratické zátěže;
43. vyzývá Komisi, aby zvážila možnost poskytovat mladým zemědělcům více přímých plateb; dále zdůrazňuje, že je třeba vytvořit vhodné podmínky pro důstojný odchod do důchodu; zdůrazňuje, že usnadnění přístupu k úvěrům a půdě, zejména v členských státech s vysokými cenami půdy, zvýšení investic do kvality hospodářských zvířat a zlepšení služeb ve venkovských oblastech jsou základními podmínkami pro přilákání a udržení nové generace zemědělců;

zdůrazňuje, že doporučení členským státům, aby vyčlenily 6 % rozpočtu SZP na generační obměnu, není dostatečně závazné, aby zaručilo dostačující podporu mladým zemědělcům;

44. vítá strategie EU pro biohospodářství, kterou představila Komise; vyzývá Komisi, aby uznala úlohu inovativního chovu hospodářských zvířat při podpoře oběhovosti a aby plně uvolnila potenciál výroby energie, zejména bioplynu a biometanu, využití digestátu jako biologického hnojiva a zhodnocování vedlejších produktů živočišné výroby prostřednictvím odvětví zpracování uhynulých zvířat s cílem poskytnout chovatelům hospodářských zvířat další zdroje příjmů; zdůrazňuje, že zejména oblasti s vysokou hustotou hospodářských zvířat hrají v biohospodářství důležitou roli, protože jejich blízkost k městským oblastem a krátké vzdálenosti umožňují oběhovou spolupráci při zvyšování objemu lidského odpadu a zpracování toků zemědělského odpadu;
45. vyzývá Komisi a členské státy, aby určily odpovídající a dlouhodobé možnosti financování preventivních opatření a kompenzací pro zemědělce, které mohou mimo jiné zahrnovat SZP, a to nejen v případě ztrát a nákladů vzniklých v důsledku útoků velkých šelem, ale také v případě zmírňujících opatření, včetně poradenských služeb, sdílení znalostí a odborné přípravy zemědělců v oblasti koexistence pasoucích se hospodářských zvířat a velkých šelem;
46. zdůrazňuje, že cílená změna směrnice o stanovištích³¹ s cílem sladit právní předpisy EU s aktualizovanou úrovní ochrany vlka podle Bernské úmluvy má zajistit větší flexibilitu při řízení populací vlků v celé EU a minimalizovat sociálně-ekonomické dopady; zdůrazňuje, že je třeba zohlednit vysokou přeshraniční mobilitu druhů a skutečnost, že stav ochrany různých populací téhož druhu se může v jednotlivých regionech lišit; vyzývá Komisi a členské státy, aby dále zintenzivnily přeshraniční spolupráci v těchto otázkách;

Environmentální udržitelnost

47. uznává zásadní úlohu chovu hospodářských zvířat, zejména systémů založených na spásání travních porostů, v udržování oběhových zemědělských systémů, zlepšování ekosystémových služeb a poskytování klimatických a environmentálních služeb prostřednictvím ukládání uhlíku, zlepšování kvality vody a zdraví půdy, ochrany biologické rozmanitosti, poskytování stanovišť pro faunu a flóru, udržování rozmanité a otevřené krajiny, zejména v horských oblastech, a využívání okrajových pozemků, které nemohou produkovat potraviny pro lidi; zdůrazňuje, že monogastriční druhy, jako je drůbež a prasata, mohou dále posílit

³¹ Směrnice Rady 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Úř. věst. L 206, 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

oběhovost tím, že se do jejich krmiva začlení produkty z odpadních toků, a také recyklací biomasy, zatímco jejich hnůj je cenným zdrojem přírodních hnojiv pro rostlinnou výrobu; zdůrazňuje, že výrazné snížení počtu stád může tyto funkce ekosystému ohrozit;

48. vyzývá Komisi, aby navrhla nástroje pro posílení úlohy živočišné výroby při udržování travních porostů důležitých pro životní prostředí a klimatickou stabilitu prostřednictvím efektivnějších zemědělských systémů, pro zlepšení udržitelnosti systémů chovu hospodářských zvířat zvýšením jejich efektivity a pro zajištění vyšších příjmů pracovníků v živočišné výrobě;
49. zdůrazňuje, že je důležité začlenit hospodářská zvířata do modelů udržitelného zemědělství, včetně smíšených zemědělských systémů, a současně zajistit vyvážené toky živin a minimalizovat konkurenci v oblasti zdrojů; zdůrazňuje význam efektivního využívání hospodářských zvířat pro vyvážení udržitelnosti a potravinových potřeb a vyzdvihuje přínosy rotační a společné pastvy pro produktivitu krmiv, ukládání uhlíku, kvalitu půdy, biologickou rozmanitost a odolnost vůči suchu; zdůrazňuje potřebu zvýšit povědomí o environmentálních přínosech dobře chovaných zvířat;
50. vyzývá Komisi, aby rozšířila možnosti členských států podporovat zemědělce při ochraně krajiny prostřednictvím SZP a zároveň omezila regulační překážky bránící plnému využívání pastvin a zajistila větší ochranu zemědělské půdy EU před zábořem půdy, degradací a konkurenčním nezemědělským využitím;
51. podtrhuje, že v případě zemědělských systémů je důležité propojit rostlinnou výrobu s chovem zvířat, aby se usnadnila recyklace živin upřednostněním organických hnojiv před syntetickými, snížila spotřeba chemických látek a zvýšila úrodnost půdy a biologická rozmanitost;
52. vyzývá Komisi, aby s ohledem na strategický význam výroby konvenčních hnojiv v EU pro evropskou konkurenceschopnost podpořila používání zvířecích hnojiv u některých plodin a urychlila schvalování a zavádění alternativních hnojiv, jako jsou digestát a materiály RENURE, a posílila tak recyklaci živin, snížila závislost na syntetických hnojivech dovážených ze třetích zemí a podpořila oběhovost v rámci systémů chovu hospodářských zvířat; uznává strategickou roli odvětví živočišné výroby při snižování závislosti na syntetických vstupech a konstatuje, že větší využívání digestátu i materiálů RENURE přispívá nejen k oběhovému hospodářství, ale také k dekarbonizaci hospodářství EU snížením emisí skleníkových plynů, podporou výroby energie z obnovitelných zdrojů a snižováním závislosti EU na dovážených fosilních palivech;

53. vítá návrh Komise na cílenou revizi směrnice o dusičnanech³² s cílem umožnit používání hnojiv RENURE nad limit stanovený pro používání statkových hnojiv a uvést ji do souladu s nejnovějšími vědeckými důkazy a inovativními postupy hnojení, včetně používání statkových hnojiv, s cílem podpořit oběhové hospodaření s živinami a zároveň nadále chránit kvalitu vody; odkazuje na nedávné studie o přínosech a neutrálním dopadu výjimek udělených členským státům na kvalitu vody;
54. vyzývá Komisi, aby vzhledem k rostoucím nákladům na hnojiva zajistila spravedlivé ceny nebo náležitou kompenzaci pro chovatele;
55. vyzývá Komisi, aby v souladu s cíli EU v oblasti klimatu a energetiky investovala do inovací a infrastruktury, které umožní širší využívání hnojiv na bázi statkového hnojiva a bioplynu pocházejícího z chovu hospodářských zvířat;
56. vyzývá Komisi, aby přehodnotila způsob, jakým jsou zemědělské produkty, vedlejší produkty a zbytkové produkty klasifikovány jako odpad, s cílem usnadnit jejich využití jako komodit; zdůrazňuje, že hospodářská zvířata jsou nepostradatelným prvkem oběhového hospodářství spojeného se zemědělským odvětvím, a podtrhuje potřebu lepšího uznání přínosu chovu hospodářských zvířat k biohospodářství prostřednictvím komplexnějšího přístupu ke koloběhu živin a uhlíku ve všech oblastech potravinářské i nepotravinářské výroby; vyzývá Komisi, aby ve svém přístupu k odvětví živočišné výroby vycházela z výsledků výzkumu a usnadnila výzkum v oblasti vývoje oběhových krmiv; vyzývá Komisi, aby přezkoumala předpisy týkající se vedlejších produktů živočišného původu, které nejsou určeny k lidské spotřebě, s cílem zjednodušit používání produktů s nízkým rizikem, jako je vlna;
57. varuje před univerzálními politikami zaměřenými na rozsáhlé snižování stavů hospodářských zvířat, které by mohly prohloubit zhoršování životního prostředí a ohrozit odolnost potravinového systému; konstatuje zejména, že snížení počtu přežvýkavců by mohlo vést ke změně využívání půdy, která by měla negativní dopady, včetně opouštění půdy, rozšíření lesních ploch, ztráty biologické rozmanitosti a zvýšení rizika požárů;
58. vyzývá ke zvýšení investic do výzkumu a inovací s cílem optimalizovat postupy rostlinné výroby a chovu hospodářských zvířat a snížit ekologickou stopu hospodářských zvířat, včetně šlechtění rostlin a zvířat, krmení, pastvy a statkového hnojiva a technik obhospodařování polí, které zlepšují výsledky v oblasti udržitelnosti;
59. zdůrazňuje význam strategie, která zohledňuje celý zemědělský

³² Směrnice Rady 91/676/EHS ze dne 12. prosince 1991 o ochraně vod před znečištěním dusičnany ze zemědělských zdrojů (Úř. věst. L 375, 31.12.1991, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj>).

cyklus, podporuje optimální plánování střídání plodin, maximalizuje využití orné půdy a zlepšuje a přizpůsobuje složení krmiv pěstovaných zemědělci, počínaje odrůdami rostlin, které umožňují snížení emisí; zdůrazňuje význam obnovení podnikatelské svobody v zemědělství, což zemědělcům umožní vyvíjet a volit systémy větrání, ustájení a krmení, které jsou přizpůsobeny jejich specifickým podmínkám a nejlépe vyhovují jejich výrobním systémům;

60. naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby zajistily transparentní vytváření regulačních rámců týkajících se hospodářských zvířat, jejichž základem budou spolehlivé vědecké poznatky, s plným zapojením zúčastněných stran, zejména zemědělců a organizací chovatelů hospodářských zvířat, a s dlouhodobými scénáři, které umožní postupné přizpůsobování se; doporučuje, aby byl rozhodovací proces podpořen skutečnými veřejnými konzultacemi, podrobnými studiemi dopadů a mechanismy průběžné zpětné vazby s cílem zajistit účinné a místně akceptované provádění;
61. požaduje, aby byl poskytnut větší politický prostor pro usnadnění přístupu založeného na cílech, a to prostřednictvím referenčního srovnávání na úrovni zemědělských podniků namísto opatření shora dolů, což znamená, že by zemědělci měli mít možnost svobodně si vybrat, která opatření přijmou, pokud přispívají ke stanoveným cílům;
62. vyzývá Komisi, aby navrhla nástroje pro posílení úlohy živočišné výroby při udržování environmentálně a klimaticky cenných travních porostů prostřednictvím extenzivnějších systémů zemědělství a pro zlepšení udržitelnosti intenzivních systémů;

Sociální rozměr chovu hospodářských zvířat a výzvy specifické pro dané odvětví

63. zdůrazňuje, že rozvoj politik v oblasti chovu hospodářských zvířat se musí pevně opírat o nejprísnejší vědecké standardy, které zajistí vyvážené a komplexní pochopení přínosu a výzev pojících se s živočišnou výrobou;
64. vyzdvihuje význam transparentní, přístupné a na důkazech založené vědecké komunikace vyvracející neúmyslně nesprávné informace a ideologické předsudky ve veřejných debatách o hospodářských zvířatech a produkci a spotřebě masa; v této souvislosti poukazuje na to, že Světová zdravotnická organizace podporuje konzumaci živočišných bílkovin jako součást úplné a vyvážené stravy;
65. zdůrazňuje, že politická rozhodnutí a společenské vnímání by měly být založeny na spolehlivých vědeckých důkazech odrážejících rozmanitost výrobních systémů, jejich příspěvek k lidské výživě, venkovskému hospodářství a environmentální udržitelnosti, čímž se podpoří pozitivnější obraz odvětví živočišné výroby, a že za tímto účelem je nezbytné posílit dialog mezi vědou, tvůrci politik, výrobci

a spotřebiteli podporou informovaného, vyváženého a nepolarizovaného přístupu k úloze chovu hospodářských zvířat v evropské společnosti; zdůrazňuje, že je důležité informovat spotřebitele o výhodách konzumace živočišných bílkovin v rámci úplné a vyvážené stravy;

66. vítá návrh Komise znovu otevřít otázku názvů masa používaných k označování masa a masných částí s cílem chránit produkty živočišného původu a zakázat jejich používání k označování produktů jiného než živočišného původu a domnívá se, že toto ustanovení by se mělo vztahovat na produkty získané z buněčných kultur a hybridní produkty sestávající ze směsi živočišných a rostlinných bílkovin; připomíná, že taková ochrana existuje i pro mléčné výrobky; zdůrazňuje, že jasné, spravedlivé a transparentní označování je nezbytné k poskytování a posilování skutečné transparentnosti pro spotřebitele a k podpoře kvality živočišných produktů EU, mimo jiné zdůrazněním jejich uznávaných značek a krátkých dodavatelských řetězců;
67. naléhavě vyzývá tvůrce politik na všech úrovních, aby při vypracovávání výživových doporučení dodržovali fakticky podložené normy a plně uznali výživový, kulturní a hospodářský význam masa, mléčných výrobků a vajec, přičemž rovněž zohledňuje cenovou dostupnost a skutečný příjem bílkovin z živočišných produktů v různých regionech;
68. vyzývá Komisi, aby revidovala nařízení (EU) č. 1169/2011³³ a zavedla povinné označování původu všech výrobků obsahujících maso uváděných na trh EU, které by jasně uvádělo původ z EU a mimo EU, i když maso netvoří hlavní složku; vyzývá Komisi, aby posoudila proveditelnost zavedení povinného uvádění země původu masa, pokud se používá jako složka zpracovaných produktů;
69. vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s vědci předložila studie o účincích potravinových náhražek; varuje před nekritickou propagací výživově a environmentálně nevhodných potravinových náhražek jako náhrady tradičních potravin živočišného původu, včetně potravin, které neposkytují stejné bioaktivní sloučeniny nebo základní mikroživiny nacházející se v přírodním masu ze zdravých zvířat chovaných ve vysoce kvalitních systémech, a zejména varuje před jejich začleněním do potravinových košů pro děti a mladé lidi ve školách; konstatuje, že

³³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a o zrušení směrnice Komise 87/250/EHS, směrnice Rady 90/496/EHS, směrnice Komise 1999/10/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES, směrnice Komise 2002/67/ES a 2008/5/ES a nařízení Komise (ES) č. 608/2004 (Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1169/oj>).

tradiční potraviny živočišného původu spolu s potravinami rostlinného původu mohou přispět k vyvážené a výživné stravě;

70. požaduje, aby Komise před předložením nových legislativních návrhů týkajících se zemědělského odvětví provedla komplexní posouzení dopadů založené na nejnovějších vědeckých důkazech a řádně konzultovala všechny příslušné zúčastněné strany;
71. vyjadřuje hluboké znepokojení nad rostoucím tlakem na prosazování tzv. syntetických potravin, jako jsou laboratorně vyráběné bílkoviny, aniž by byly předloženy přesvědčivé vědecké důkazy o jejich bezpečnosti, průmyslové životaschopnosti nebo prospěšnosti pro životní prostředí; zdůrazňuje, že před navržením jakéhokoli nového regulačního rámce pro nové potravinářské technologie je třeba provést řádné posouzení dopadů založené na vědeckých důkazech a zohlednit všechny aspekty týkající se bezpečnosti, dopadu na životní prostředí, dopadu na trh a ochrany spotřebitelů, mimo jiné prostřednictvím jasného a vhodného označování;
72. zdůrazňuje ekologickou úlohu přežvýkavců a výživovou hodnotu přírodního masa a zdůrazňuje, že výroba syntetických potravin je do značné míry závislá na vysoce průmyslových a energeticky náročných procesech, které vyžadují značné množství chemických vstupů, což je v rozporu se zásadami udržitelnosti, které prosazuje EU; poukazuje na to, že syntetické potraviny nejsou v současné době životaschopným řešením ani bezpečnou alternativou k tradiční zemědělsko-potravinářské výrobě a že jejich podpora by mohla ohrozit tisíce rodinných farem; vyzývá Komisi, aby provedla důkladné a nezávislé posouzení syntetických potravinářských výrobků, pokud jde o zdravotní, environmentální a socioekonomické dopady, spolu s obavami o ochranu spotřebitele a dopady na tradiční zemědělství a živočišnou výrobu; vyzývá k tomu, aby se stávající regulační rámce jasně zaměřily na ochranu spotřebitelů, evropských výrobců a venkovských oblastí;
73. vyzdvihuje zásadní úlohu odvětví živočišné výroby při přispívání k potravinovému zabezpečení, vytváření pracovních míst, zachování a podpoře místního rozvoje a hospodářské stability v celé EU; uznává širší úlohu hospodářských zvířat nejen jako poskytovatele potravin a environmentálních služeb, ale také jako klíčového motivačního faktoru k sociální odpovědnosti, důstojným pracovním podmínkám a rozvoji venkova; vyzdvihuje význam ukazatele výsledku SZP (I.24) „Příspěvek k tvorbě pracovních míst ve venkovských oblastech“, který upozorňuje na úlohu chovu hospodářských zvířat, zejména rodinných a malých podniků;
74. zdůrazňuje, že bez odpovídajícího financování bude toto odvětví pro mladé lidi stále méně atraktivní, což může vést nejen ke ztrátě pracovních míst, ale také ke snížení výživové a sociální konkurenceschopnosti EU;

75. poukazuje na to, že je důležité uznat a ocenit zásadní úlohu žen v zemědělských podnicích s chovem hospodářských zvířat, kde kromě své každodenní zemědělské práce často přebírají odpovědnost za řízení a mezigenerační předávání znalostí; v této souvislosti zdůrazňuje, že rodinné zemědělství, v němž hrají hlavní roli ženy a rodina, je základem evropské živočišné výroby a mělo by být podporováno specifickými politikami, které uznávají jeho hospodářský, sociální a kulturní význam; domnívá se proto, že evropské veřejné politiky musí účinněji zohledňovat genderové hledisko a prosazovat cílená opatření na podporu žen v zemědělství, zajišťovat rovné příležitosti, viditelnost jejich přínosu a lepší přístup k odborné přípravě, financování a zastoupení v rozhodovacích procesech;
76. zdůrazňuje zásadní úlohu zemědělství a živočišné výroby při poskytování sociálních výhod komunitám, pokud jde o udržování volného prostoru, vzdělávání a poskytování péče lidem se specifickými potřebami formou „zelené péče“ v zemědělských podnicích; zdůrazňuje, že je třeba zachovat zemědělskou a živočišnou výrobu ve všech regionech EU a konkrétně usnadnit tyto formy „zelené péče“ a dostatečně odměňovat zemědělce za jejich práci;
77. zdůrazňuje význam duševního zdraví a pohody zemědělců a požaduje, aby byla do budoucích nástrojů SZP zahrnuta opatření na psychologickou podporu, zjednodušení administrativy, rovnováha mezi pracovním a soukromým životem a opatření proti izolaci;

Nákazy zvířat

78. zdůrazňuje, že nákazy zvířat mají významné socioekonomické a environmentální důsledky, jakož i důsledky pro dobré životní podmínky zvířat, na úrovni zemědělských podniků, na nižší než vnitrostátní úrovni a vnitrostátní i regionální úrovni; podtrhuje, že jejich dopad na živočišnou výrobu bude dále zhoršován nárůstem teplot, rychlosti větru a stále častějšími extrémními výkyvy počasí v EU související se změnou klimatu, což je třeba řešit;
79. zdůrazňuje, že je třeba posílit monitorování a preventivní opatření, aby se zabránilo přenosu nákaz zvířat v rámci EU ze zemí EU i ze třetích zemí, a vyzývá k systematickému posuzování zranitelnosti v oblasti biologické bezpečnosti v EU se zaměřením na způsoby vstupu známých a nových nákaz;
80. zdůrazňuje, že v EU může mít jakékoli selhání v prevenci nebo tlumení nákaz zvířat v jednom členském státě okamžité důsledky pro ostatní členské státy a tato problematika vyžaduje koordinovanou reakci; podtrhuje proto význam a nákladovou efektivitu prevence, zejména pokud jde o očkování, včasného odhalování, připravenosti, vhodné výměny informací a koordinace mezi členskými státy a nástroje finančních kompenzací pro zemědělce, kteří utrpěli přímé

a nepřímé ztráty v důsledku uplatňování zdravotních opatření;

81. vyzývá Komisi a členské státy, aby poskytly zdroje nezbytné k provádění účinných a účelných programů prevence a kontroly, včetně finanční, veterinární, technické a administrativní podpory, a výzkumu genetické selekce zvířat se zvýšenou odolností vůči nově se objevujícím chorobám;
82. zdůrazňuje, že je důležité přijmout včasné a účinné opatření ke kontrole šíření nálezů zvířat; vyzývá Komisi, aby posílila zvláštní mechanismus rychlého varování a reakce, který by se aktivoval v případě podezření na výskyt nebo potvrzení ohniska nákazy zvířat, aby se zajistila výměna informací o epizootologické situaci mezi vnitrostátními orgány a Komisí v reálném čase, usnadnila koordinaci hodnocení rizik a kontrolní opatření mezi členskými státy a zajistila odpovídající komunikace se všemi příslušnými zúčastněnými stranami, zejména se zemědělci a spotřebiteli;
83. vítá skutečnost, že do roku 2023 již EU dosáhla poloviny svého cíle pro rok 2030, kterým je 50 % snížení prodeje a používání antimikrobiálních látek ve veterinárním lékařství v roce 2023; zdůrazňuje, že je třeba pokračovat v tomto úsilí a vypracovat koordinovaný přístup EU k prevenci a odhalování chorob zvířat s včasným monitorováním, očkováním a opatřeními biologické bezpečnosti, aby se zabránilo nárůstu chorob zvířat, který by mohl ohrozit dosažení cíle snížení antimikrobiálních látek;
84. vyzdvihuje význam vývoje pokročilých diagnostických nástrojů, prediktivního modelování a dekontaminačních technik; vyzývá Komisi, aby zvážila další posílení přísných veterinárních norem EU s cílem chránit chov hospodářských zvířat, včetně ustanovení o omezení nebo vyloučení populací volně žijících zvířat, které představují riziko infekční nákazy, a o cíleném očkování zvířat, je-li to nezbytné, jako doplňku odpovědné selekce a chovu hospodářských zvířat, což může pomoci snížit výskyt endemických a nově se objevujících nálezů;
85. vyzývá Komisi, aby uznala úlohu a podpořila odvětví veterinárních léčiv v jeho úsilí o zavedení biotechnologií z laboratorní do zemědělských podniků, a to urychlením a zefektivněním regulačních procesů, financováním a rozšiřováním biotechnologií pro zdraví zvířat, informováním zemědělců a široké veřejnosti o jejich přínosech, zvyšováním kvalifikace a rekvalifikací pracovníků a podporou shromažďování údajů a využívání umělé inteligence v zemědělských podnicích a v odvětví zdraví zvířat;
86. vyzývá Komisi, aby zlepšila monitorování a podávání zpráv o těchto přímých i nepřímých nákladech, a zvýšila tak účinnost a rychlost podpůrných opatření EU a členských států; v této souvislosti připomíná, že FAO vyvinula nový nástroj OutCosT (OUTbreak

COSTing Tool), který umožňuje zemím vyhodnotit finanční zátěž spojenou s výskytem nákaz zvířat a opatřeními k jejich tlumení;

87. podporuje výzvu skupiny členských států adresovanou Komisi, aby přizpůsobila přístup EU k řešení nákaz zvířat tím, že se jako preventivní opatření a součást širšího souboru nástrojů bude používat očkování, kdykoli to bude možné, a to v závislosti na druhu a nákaze;
88. zdůrazňuje však, že očkování je ještě účinnější, pokud je doplněno opatřeními biologické bezpečnosti a monitorování; zdůrazňuje, že v zájmu dlouhodobé ochrany je třeba očkovací opatření kombinovat s programy genetické selekce na imunologickou odolnost, zejména u původních plemen a ve zranitelných oblastech; podtrhuje, že úsilí v této oblasti je třeba zintenzivnit a podpořit prostřednictvím dostupných a cenově přijatelných vakcín, vhodným přizpůsobením opatření biologické bezpečnosti míře rizika a dalším a účelovým financováním pro postižené zemědělce ve všech členských státech v rámci SZP po roce 2027;
89. zdůrazňuje význam koordinovaného přístupu ke zdraví zvířat, který zahrnuje proaktivní investice do výzkumu, monitorovacích systémů, vývoje očkovacích látek a možností léčby známých i nově se objevujících nákaz; uznává vývoj rozlišování infikovaných a očkovaných zvířat, tzv. DIVA-vakcín, které umožňují rozlišit zvířata, která byla infikována patogenem, od zvířat, která proti němu byla očkovaná; vyzývá proto Komisi, aby zohlednila nejnovější vědecký vývoj a revidovala nařízení (EU) 2016/429³⁴ s cílem vytvořit novou kategorii zdravotního stavu nazvanou „bez nákazy s očkováním“; vyzývá Komisi, aby prostřednictvím programu Horizont Evropa podpořila investice do výzkumu a vývoje DIVA-vakcín a urychlila jejich používání mezi zemědělci;
90. vyzývá Komisi, aby podporovala investice do biologické bezpečnosti v zemědělských podnicích prostřednictvím navýšení finančních prostředků, a to i mimo SZP; vyzývá dále Komisi, aby posílila opatření pro zdraví zvířat v odvětví zemědělství EU prostřednictvím koordinace výzkumu, společného nákupu, vytváření zásob a dodávek veterinárních očkovacích látek, nových antigenů, diagnostických činidel a imunologických veterinárních léčivých přípravků na úrovni EU prostřednictvím mechanismu připravenosti a včasného odhalování a podporou vývoje těchto produktů v EU; vyzývá Komisi, aby pro tento mechanismus zajistila dostatečné finanční prostředky;
91. podporuje vytváření strategických zásob, aby bylo možné rychleji reagovat v případě nových epidemií; zdůrazňuje, že je naléhavě

³⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/429 ze dne 9. března 2016 o nákazách zvířat a o změně a zrušení některých aktů v oblasti zdraví zvířat („právní rámec pro zdraví zvířat“) (Úř. věst. L 84, 31.3.2016, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/429/oj>).

nutné zavést centralizovaný a harmonizovaný systém databanky pro očkování zvířat napříč členskými státy; poukazuje na to, že takový systém by zlepšil sledovatelnost, zlepšil monitorování nákaz, podpořil včasnou reakci na propuknutí nákaz a přispěl k celkové účinnosti politik EU v oblasti zdraví zvířat a bezpečnosti potravin; konstatuje, že komplexní databanka očkování by usnadnila přeshraniční spolupráci, zajistila dodržování norem EU a poskytla cenné poznatky pro rozvoj politiky, výzkum a udržitelné řízení zdraví hospodářských zvířat;

92. podporuje výzkum nových technologií pro inaktivaci virů v potravinářských výrobcích, jako je například vysokotlaké zpracování, které se ukázalo jako slibná metoda pro zachování bezpečnosti a kvality potravin; zdůrazňuje význam specifické výživy zvířat a složení krmiv pro prevenci šíření některých nákaz a zlepšení celkového zdraví a odolnosti zvířat;
93. naléhavě vyzývá Komisi a členské státy, aby podporovaly regiony a spolupracovaly s regionálními orgány a konzultovaly se zemědělci na vytváření a provádění plánů prevence, očkování a zmírňování rizik těchto nákaz, a zároveň aby v co nejvyšší míře zabraňovaly usmrcování zvířat z důvodů nákaz;
94. vyzývá k větší spolupráci mezi EU, zúčastněnými stranami z odvětví a mezinárodními partnery, která by zajistila efektivní přidělování zdrojů a sdílení znalostí s cílem zlepšit řízení a prevenci nákaz;
95. vyzývá Komisi, aby zvýšila finanční prostředky EU na programy eradikace a kontroly v členských státech EU; doporučuje zavést komplexní systémy hospodářské podpory, včetně systémů kompenzací, které by pokrývaly celý dodavatelský řetězec, aby se zajistilo, že všechny postižené strany, zejména chovatelé hospodářských zvířat, obdrží odpovídající pomoc; zdůrazňuje, že v případě výskytu závažných nákaz zvířat, které způsobí značné hospodářské ztráty, je třeba poskytnout urychlenou finanční pomoc, aby se snížila nejistota a zachovala hospodářská kontinuita; vyzývá členské státy, aby zefektivnily posuzování žádostí o podporu, odstranily zbytečné administrativní překážky a stanovily jasné lhůty pro vyplacení podpory, což pomůže zemědělcům lépe plánovat a stabilizuje jejich činnost;
96. vítá návrh Komise obsažený v balíčku o zjednodušení a zlepšení konkurenceschopnosti SZP z roku 2025, který má posílit schopnost SZP poskytovat finanční a provozní podporu zemědělcům postiženým přírodními katastrofami, nepříznivými klimatickými jevy nebo nákazami zvířat zavedením dvou dodatečných krizových plateb, které by členské státy mohly mobilizovat v rámci fondů pro rozvoj venkova; domnívá se, že budoucí SZP musí také aktivně podporovat schopnost zemědělců vyrovnat se s šířením nákaz zvířat a epidemií, zejména tím, že stanoví podstatně vyšší rozpočet na nástroje krizového řízení

a na rezervu v případě krize v zemědělství, kterou lze rychle a účinně aktivovat na podporu postižených zemědělců;

97. vyzývá členské státy, aby tuto iniciativu podpořily dalším rozvojem systémů řízení rizik, přizpůsobených krizovým situacím způsobeným nákazami zvířat, včetně usnadnění přístupu k systémům pojištění a vzájemných fondů; vyzývá Komisi, aby navrhla vytvoření nového evropského zajišťovacího nástroje, který by umožnil pokrýt rizika spojená s novými epizootickými nákazami a zajistil, že všechny zemědělské podniky měly přístup k vhodným pojistným smlouvám na ochranu proti těmto epizootickým hrozbám;
98. vyzývá Komisi, aby posoudila možnost zřízení Evropského fondu pro zdraví zvířat, který by poskytoval rychlou a spravedlivou podporu v případě výskytu ohnisek nákazy; zdůrazňuje, že s ohledem na rizika, která představují různé nákazy zvířat, je nezbytné vyčlenit finanční prostředky na genetické zlepšování zvířat s cílem vytvořit plemena, která budou odolnější vůči nákazám, a posílit tak potravinové zabezpečení EU tváří v tvář potenciálním zdravotním krizím;
99. naléhavě vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s mezinárodními obchodními partnery zajistila, že budou přijaty regionalizované zákazy obchodu a uznávané způsoby inaktivace, jako je vaření a dlouhé zrání, čímž se sníží zbytečné hospodářské škody v odvětví živočišné výroby v EU;
100. naléhavě také vyzývá Komisi, aby v některých konkrétních případech zhodnotila proveditelnost mechanismu rozdělení založeného na postupech řízení biologické bezpečnosti a šlechtění a posoudila jeho použitelnost v mezinárodním kontextu a společně s nejspolehlivějšími obchodními partnery;
101. naléhavě vyzývá Komisi, aby posoudila rizika vyplývající z rostoucího počtu volně žijících kopytníků a jejich důsledky pro zdraví zvířat, veřejné zdraví a biologickou rozmanitost. považuje v tomto ohledu za nezbytné zavést horizontální opatření zaměřená na odpovídající řízení tohoto přemnožení;

Obchodní aspekty

102. zdůrazňuje, že odvětví živočišné výroby v EU je obzvláště zranitelné vůči různým otřesům, včetně zdravotních krizí, extrémních klimatických jevů, kolísání cen a narušení dodavatelských řetězců, jakož i rostoucí konkurenci ze třetích zemí, jejichž produkty ne vždy splňují vysoké normy EU v oblasti životního prostředí, dobrých životních podmínek zvířat, zdraví a bezpečnosti potravin, což vysvětluje obavy ohledně nedostatečné reciprocity a nekalé celosvětové hospodářské soutěže; zdůrazňuje proto, že je třeba zajistit spravedlivé podmínky hospodářské soutěže na mezinárodním trhu, aby byla chráněna hospodářská životaschopnost evropských

podniků a zaručeny vzájemné normy v obchodních dohodách; žádá proto, aby byla při uzavírání obchodních dohod zohledněna zranitelnost tohoto odvětví;

103. vyzývá k vytvoření zvláštního nástroje v rámci dalšího víceletého finančního rámce, který by byl zaměřen na podporu zemědělských odvětví, včetně odvětví živočišné výroby, která by byla narušena nebo vyžadovala úpravy v důsledku stávajících obchodních dohod.
104. poukazuje na to, že v situaci, kdy spotřeba živočišných produktů, a zejména masa v EU v nejlepším případě stagnuje, ale celosvětová poptávka po živočišných bílkovinách poroste, je třeba uznat hospodářský význam vývozu a postavení EU jako světového lídra v oblasti zemědělství šetrného ke klimatu a zvířatům a vývozu znalostí, technologií a postupů pro přechod k udržitelnosti na světové trhy, přičemž by měla být zajištěna potravinová nezávislost EU; zdůrazňuje, že by to mohlo podpořit výzkum, inovace, investice a zaměstnanost; zdůrazňuje, že v této souvislosti se investice do zlepšení kvality hospodářských zvířat a genetické sledovatelnosti stávají nezbytnými pro uspokojení celosvětové poptávky po živočišných produktech s vysokou výživovou hodnotou;
105. vyjadřuje politování nad skutečností, že naši obchodní partneři ne vždy sdílejí ambiciózní normy a cíle EU v oblasti zdraví, dobrých životních podmínek zvířat, životního prostředí a dalších aspektů udržitelnosti; trvá na tom, že chovatelé v EU mají nerovné podmínky vůči producentům ze zemí mimo EU, a to jak na mezinárodních trzích, tak na vnitřním trhu EU;
106. konstatuje, že všechny potraviny dovážené na trh EU musí splňovat příslušné normy EU týkající se konečných produktů, které se použijí bez ohledu na to, zda je produkt vyroben v tuzemsku nebo je dovezen, nicméně požadavky na způsob výroby výrobků (označované jako „metody výroby a zpracování“) se však na dovážené výrobky obvykle nevztahují;
107. souhlasí s tím, že podle závěrů Komise o uplatňování zdravotních a environmentálních norem EU na dovážené zemědělské a zemědělsko-potravinářské produkty existuje politický prostor k uplatňování zdravotních, environmentálních požadavků a požadavků na dobré životní podmínky zvířat na metody výroby a zpracování u dovážených výrobků způsobem, který je slučitelný s pravidly WTO; uznává, že před uplatněním norem týkajících se produkce na dovoz je vždy nutné provést individuální posouzení, jak je uvedeno ve zprávě Komise;
108. vyzývá Komisi, aby zajistila větší soudržnost mezi svou obchodní politikou a politikou udržitelnosti tím, že do všech sjednaných obchodních dohod zahrne ve všech fázích výroby prostřednictvím doložek reciprocity environmentálních norem, norem v oblasti

dobrých životních podmínek zvířat a veterinárních norem, aby se zajistilo, že dovážené výrobky, které nesplňují normy EU, nebudou uváděny na trh EU; vyzývá Komisi, aby zajistila a posílila řádnou a přísnou kontrolu dovozu s cílem chránit domácí výrobce a spotřebitele EU;

109. vyzývá Komisi, aby posílila řádně financovanou propagační politiku EU a zvýšila rozpočet na zemědělské produkty EU, včetně produktů živočišného původu, a aby zajistila trvalou podporu zeměpisných označení v mezinárodním obchodu jako klíčového pilíře kvality, sledovatelnosti a rozvoje venkova; zdůrazňuje, že odvětví živočišné výroby je zodpovědné za významný podíl evropských zeměpisných označení, včetně produktů, jako jsou sýry, uzeniny, šunky a čerstvé maso, které jsou výsledkem zkušeností předávaných z generace na generaci a výrobních postupů úzce spjatých s jejich regiony původu;
110. zdůrazňuje, že tato označení kvality nejen prezentují práci výrobců, ale také chrání tradiční postupy, podporují rozmanitost evropské gastronomie a pomáhají zachovat kulturní identitu míst produkce; dále vyzdvihuje význam jasného a přesného označování, které zlepší sledovatelnost výrobků a ochrání spotřebitele před zavádějícími marketingovými praktikami, a to jak mimo EU, tak v rámci EU, jako je používání „evropsky znějících“ nebo napodobujících názvů, které nepravdivě naznačují, že výrobky jsou místního nebo unijního původu či kvality;
111. vyzývá Komisi, aby dále podporovala zemědělce v jejich úsilí o dodržování norem EU, aby se zabránilo ztrátě konkurenceschopnosti a následnému přesunu výroby z EU do zemí mimo EU s méně přísnými normami v oblasti dobrých životních podmínek zvířat a nižšími produkčními a sociálními normami, a aby zajistila, že výrobci budou mít přístup k financování zlepšování genetiky hospodářských zvířat, aby se konkurenceschopnost posilovala prostřednictvím kvality, spíše než kvantity;

◦

◦ ◦

112. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi;